

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vses dan zvezcer, zmaga ceduje in praznike, ter veja po počti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K., za polet leta 13 K., za četr leta 8 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljanc s potišanjem za dom za vse leta 24 K., za polet leta 12 K., za četr leta 8 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj plača za vse leta 28 K., za polet leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele takole ved, kolikor znata poština. — Na naročbe brez istodobne vposiljave naravnine se ne ozira — Za oznanila se plačuje od pesterostopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tisk, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tisk. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovičevih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v 1 nadstropju, upravljanje pa v pritličju. —

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 25.

Zaredi praznikov izide prihodnj list v torek, 27. decembra 1904.

Na božični večer.

Tajinstvena noč je razprostrala svoja krila nad utrujeno zemljo. V si-jajni svetlobi se blišče božji hrami, mo-gečno šume orglje in ček hrib in plan se razlega petje zvonov, oznanajoč: Mir ljudem na zemlji.

Neodoljiva je moč, ki jo ima božični večer na vsa sreca. V vseh dušah vzbudi spomin na onega, kije in ostane svetel zaled moči in milobe, ki je in ostane uzor plemenitosti, ki zna pomiriti valove strasti in utolažiti viharje bolesti, ki je kot še nihče po nedolžnem umrl za svoje ideale, in tistim, ki so ga posnemali, zapustil triumfalni spev: Smrt, kje je tvoje želo? Pekel, kje je tvoja zmaga?

Na Kristusa se naslanjajo, na Kristusa se sklicujejo vsa kristijanska veroizpovedanja, četudi so se vsa oddaljila od njega tako, da stope največkrat v neposrednem nasprotju z njim in z njegovimi nauki. Imenujejo ga svojega kralja, ali njegovih navodil se ne drže, njegovega duha ne poznavajo, njegovim idejam so se odtnula.

Mogočen in nepremagljiv je bil upliv kristijanstva, dokler so človeške duše trepetajoče v nemiru iskale boga in skušale dobiti njegovo milost. Ali cerkev je razdrila to osebno razmerje med ljudmi in med bogom, pri katerem je posredoval Izveličar. Vzela je vernim dušam bojazen in strah in jim dala zato, da postanejo sigurno deležne večnega izveličanja, samo če so brez pogojno pokorne duhovnikom. Na Kristusovo mesto je cerkev postavila kot posredovalca pri Bogu grešnega človeka v mašniškem plašču. S tem si je pač pridobil velikansko posvetno oblast, mogočen vpliv na posamičnika in na cele narode in ogromna bogastva, zastrupila pa tudi neposredni plemeniti upliv Kristusovih naukov na človeška sreca.

Iz absolutne oblasti duhovstva je nastala tista silna mlačnost, vseled kaže je stavba kristijanske religije postala tako podobna senci brez krvi.

LISTEK.

Božična noč.

Vit. Jelenc

Gledal sem skozi okno in videl, kako se je spuščala na zemljo črna noč in jo zagrinjala v črno temo. Polne so bile ceste in vse je hitelo po njih ... mimo so zadrdrali vozovi ... in počasi se je izgubljalo drdranje v daljini ...

In bilo je tih... a zopet je vzaklilo mir govorjenje in kričanje ljudi, ki so biteli po ulici.

Stopil sem od okna in si prižgal luč, naslonil se na mizo in strmel pred se...

Božični večer je plaval nad zemljeto... plaval je oni poezije polni večer, ki si ga tolkanj žele mlade duše, ko hrepe-neče utripajo nežna srca.

Ab, svetost in poezija božičnega večera, blagor srcu ki vladata v njem, blagor človeku, ki živi v njih.

Toda ne vračajte se lepi spomini, ne vračajte se slike iz onih dni, bežite misli naprej mimo mene, ne dotikajte se moje duše, ne odpirajte starih ran... »udo je človeku brez življenja, a mnogo

Bili so časi, ko so se ljudje trudili nasledovati Kristusu. Ti časi so minuli, nasledstvo Kristusa je postal beseda brez vsebine, saj ima danes ključe do nebeškega kraljestva duhovnik v rokah, če se njega sluša, je izveličanje zago tovljeno in za storjene grehe se dobri odvezo.

Odkar človeška duša ne išče več sama boga in prepusta pridobivanje božje milosti duhovnikom, bledi in gi neva kristijanski duh.

Smešno je misliti z Nitschejem in drugimi modrijani, da je mogoče kristijanske cerkve kar na kratko podreti in na razvalinah njihovih naukov zgraditi novo stavbo. Kristianstvo je toliko stoljetij vladalo v vseh srečih, je tako preuzele vse duše, da ne izgine nikdar popolnoma, kakor se tudi poganstvo ni dalo niti v tisoč letih izruvati iz duš, nego živi v njih še danes. Tudi je uvaževati, da je vse naše javno in zasebno življenje prepojeno s kristjanstvom. Zekoni in javne uredbe so še vedno več ali manj napravljene po cerkevih dolobah. Ljudje dajo svoje otroke krstiti, jih pošiljajo k birmi in k procesijam in k mašam, tudi če to smatrajo za golo formalnost in niso k temu prisiljeni. Ljudje se dajo cerkvena poročiti, tudi če vedo, da nič bolj ne drži, kakor poroka pred županom in plačujejo znatne pristožbine, da jim duhovnik blagoslovil mrlje. To je moč navade, podedovanje od pradedov in ta navada je silnejša, kakor morebitno osebno prepričanje, da so vse te ceremonije brez realne vrednosti.

Zunanje, formelno je še ves svet vdan cerkvi, ali brez Števila je onih, ki se zavedajo, da je njih zveza s cerkvijo le zunanja in formalna in še večje je stevilo onih, ki se tega ne zavedajo.

Ali so cerkveni nauki sploh še vodilo za pravno hotenje in delovanje kristjanov?

Vera uči: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Ta nank je danes le na papirju. Duhovniki sami greše proti njemu, ker preganajo, sovražijo in uničujejo vsakega, kdor se jim brezpogojno ne pokori. Cerkev uči: ljubi svoje sovražnike in delaj

bujše mu je, kadar se mu vračajo minulih dni lepi spomini...

Nisem hotel, a pred mojo dušo so se vrstile vrste nežnih slik... in bežale so naprej... videl sem slike polne svesti in poezije, slike iz mladih lepih dni, ko sem stezel ročice proti božičnemu drevesu, ko se je v mojih očehih zablestela solza brezmađenega veselja blaženstva... toda bilo je vse le hipno, bežali so spomini, izginjale slike...

Božični večer, samega me obdajaš, v tujini... ne budi mi spomina... ne kliči mi pred dušo slik iz nekdanjih dni...

Oh, ne vračajte se spomini!

S slabim plamenom je plapolala pred mano luč in usipala medle žarke na bele, gole stene; rumenkasti prameni so strepetavali in po zidu so se plazile temne sence, divje in raztrgane kakor počasti...

Tiho je bilo v sobi...

Trepetajoče so zadoneli zvonovi in burja je odnašala doneče glasove, ki so zveneli tako otožno in bolno...

Zadoneli so zvonovi in porodilo se je v srečih novo življenje... bučaje so se razgubljali odmevi med hišami, le burja

dobro tistim, ki te črete in preganajo. Ali delajo tako duhovniki, tisti, ki so se vrinili za posredovalce med Bogom in ljudmi in ki bi z zgledi moralni kazati, da verskih naukov ne smatrajo samo za prazne besede? Vera zahteva ljubezni tudi do sovražnikov, ljubezni, ne samo velikodušnosti in pravičnosti, pri duhovnikih pa vidimo le prepogostoma tako kanibalsko sovraščdo do navadnih političnih nasprotnikov, da bi se Izveličar moral razjokati nad njimi.

Vera tudi zahteva, naj ne skrbimo za ta svet, nego za nebesko kraljestvo, a tudi v tem oziru vidimo na duhovnikih, da misljijo samo na ta svet, da ga ne smatrajo za solzno dolino, nego za torišče življenja in delovanja in da skrbe za kar največjo udobnost na tem svetu, ter si delajo malo skrbi za svoje duše, čeprav so po Kristusovih naukih bogatašem nebesa pravzaprav zaprta. Ravno tako je tudi v drugih ozirih.

Če so pri duhovnikih samih prišli verski nauki ob veljavu, če se duhovniki sami pri svojem delovanju in nehanju ne ravnajo po verskih pravnih stnih navodilih, kako je misliti, da naj se ravnajo po njih drugi ljudje?

Kamor pogledamo, povsod vidimo, da izgublja religija svoj vpliv na človeške duše. Četudi so ljudje formalno svoji cerkvi zvesti, tolazbe in vsoobude ne najdejo več v nji. Nekoč je veljal za najboljšega kristjana, kdor se je odpovedal svetu in njegovim užitkom, kdor je razdal svoje imetje, blagoslavil svoje sovražnike in molil za svoje krvnike. Take može in žene je cerkev uvrstila med svoje svetnike. Dandanes nima cerkev več toliko moči, da bi le eno samo bitje spravila na to pot in to govoriti dovolj. In to je tudi dobro, ker taka načela niso za naše čase.

Po krvidi cerkve same vene in gineva celo vpliv pravnih naukov kristijanstva. Vzlic temu pa časti ves kristijanski svet Izveličarja kot zgled popolnosti in praznuje po stari ljubi navadi božični čas. Praznjujem ga tudi mi, ki smo zapleteni v ljt boj s cerkveno organizacijo. Spomin na Izveličarja nas krepi in vzpodbuja. Še niso

razbite verige sužnosti, v katere nas je vkovalo duhovstvo, še ni premagano črno tiranstvo, in zato kličemo na sveti večer: Bodi z nami, Izveličar, pregnati je kramarje iz tvojih templjev, oteti duše pogubljenja in jim ustvariti trdnou pravno zaslombo.

Slovenec po svoji naturi ni udan svetobolu, a dostopen je globemu umevanju življenja ter rad priznava ne glede na cerkvene predpise pravne dolžnosti.

Pojmovanje o pravnih dolžnostih zajema iz svojega sreca. Naj cerkev uči kar hoče: slovenski pravni užor je: poseten živeti, delati in nekaj ustvariti in če pride smrtna ura, vzeti slovo od življenja z veselo zavestjo, da so otroci preskrbljeni, da življenje ni bilo lahkomiseln zapravljeno in da bo zato bog pravičen in dobrohoten sodnik.

Prav o božičnih praznikih se človek tega najbolj zave, zato je božični čas, ki nas spominja najpopolnejšega bitja, kar jih je kdaj bivalo na zemlji, vsem tako ljub in mil in je vsako srce odprtvo voščil: Čestit božič in mir ljudem, ki so dobre volje.

Kako škof Bonaventura preganja svojega župnika!

Quotidiana pia lectio, brevis saitem meditatio et frequens oratio ad Beatiissimum so sedesta, da si svoje srce prenovite.

Dr. Anton Jeglič.

Sedanji ljubljanski škof je zelo pobožen in Bogu vdan mož. On kar gori za božjo čast in slavo. In kadar stoji na leci z mitro na glavi in maha s pastirsko palico okrog sebe, mu žeri z lic in iz očes ogenj prave navdušenosti za sveto stvar.

Te resnične pobožnosti mu ne more in ne sme ničše jemati! In tudi mi se nikdar nismo osmeli, da bi ga v teh zadevah »vere ecclesiastice« motili in napadali. Bog ne daj! Tudi za nas velja Kristovo pravilo: »Dajte Bogu, kar je božjega itd.«

Ali ipak ima naš »Illustrissimus Dominus« poleg tega tudi precešojo butaro slabih navad in neškofovskih

lastnosti! In prav te pogoste pojave in dokaze njegovih čudnih principov, njegovo čudno ravnanje in nehanje izven cerkve dajemo včasih, kadar nanese potreba, na rešetce. Pri tem se kar čisto nič ne brigamo, če zategadelj našega cerkvenega kneza zgrabi »globoka žalost« ali kaj drugega. Tudi mi imamo svojo nalogi in — svoje prepričanje, katero vsekdar odkrito izražamo v sedanjem boju. Če tedaj včasih v tem neustrašnem boju prileti kuka pšica ali — mogoče — kuka strela na glavo cerkvenemu poglavaru samemu, se ne sme pozabiti, da ravno škof sam kot »Bandaführer« koraka na čelu črne svoje vojske in da on sam vodi vrhovno poveljstvo nad ultramontanskim svojo čredo.

Danes pa se hočemo baviti — izjemoma — s cerkveno zadevo, v kateri postopa škof kot cerkveni predstojnik zelo nasišlo in v vehementno zoper župnika Berca v Sori. Po srednem nasključju smo prišli celo tej proceduri na sled in smatramo, da utegne zanimati tudi širšo javnost. Večkrat se je namreč našemu dr. Jegliču očitalo, da je naiven mož, ki s svojimi naivnostmi spada kam v otroški vrtec za ravnatelja, ne pa na cathedra episcopalis. Sedaj pa, iz omenjene zadeve naj slovenska javnost izprevidi, da utegne sedanji škof Bonaventura postati tudi zelo hububen. In dokaz tega žalostnega dejstva služijo naj nastopne vrste!

Leta 1897. se je župnika Soro podelila g. Francetu Hierscheju. Na tem službenem mestu je ostal Hiersche do leta 1903. Kajti tekom tega leta sta on in tedanji župnik v Brštanju, Anton Berca zamenjala svoji dosedanjem župniji. Kaj je bilo vzrok tej spremembe, nam ni znano in nas tudi nadalje ne zanima. Zamenjava se je izvršila povsem po postavnih predpisih. Ordinarijat jo je z dekretom z dne 24. novembra 1903 št. 5141 odobril. Župnik Berca je bil nato dne 30. novembra 1903. kanonično inštaliran na župnijo Soro, kar spričuje dekret z dne 30. novembra 1903 št. 5220. Po-

uživala je slast in poezijo božičnega večera in kdove, ako se je spomnila človeka, ki je vselej obstal, ko jo je srečal na ulici, ki je uprl vanjo svoje udre oči..., ki je stal pod njenim oknom sam in zapuščen, brez sreče, poezije in življenja... gotovo se ga ni spominjala, saj je bila sama presrečna in vesela, — spodaj pa je pihal in zavijala burja okoli oglova.

Pomlad je bila v njenih očeh, ko sem jo srečaval... v njenih očeh sem videl razbrstelo cvetje, videl pomladansko solnce, šla je mimo hitro in izginala.

Slišal sem včasi, ko je šla s svojimi malimi sestricami po ulici, njen zvonki smeh, njen čisti glas...

V belo boo je imela zavít svoj vratek, ki se je na njem sklanjala ponosna glavica... in gledal sem za njo in sanjal...

O, brezplodnih, praznih in polblaznih sanj, ki se porajajo v duši polmrtega človeka — — — — —

Odšel sem od okna in zopet bežal po mestu, ki je bilo prazno in kakor izumrlo...

Hodil sem dolgo po mestu, vse je bilo prazno in zapuščeno, blodil sem po mestnih ulicah kakor tujec, ki išče počitka, prenočišča in miru, ki so mu pa zaprta slednja vrata...

Dolci amore
Stella del mio cuore...

Surova in prijazna je prihajala pesem do mojih ušes, potem pa se zopet izgubljala...

Praznile so se ulice, vti so hiteli proti domu, hiteli z brzimi koraki, kakor da bi ne smeli zamuditi ničesar.

Božični večer je plaval nad zemljeto in tako bolno in tožno so brneli zvonovi po mestu, le zdaj inzdaj je postal hipno vse tih; tedaj pa je zapiskala okoli oglova ostra burja, šipe na oknih so zazvenele in zelo se mi je, da me je pretresel rezek mraz, ki mi je segal do kosti...

Branil sem se spominov, a vračali so mi se tako lepi in sanjavi, da sem zopet zasajal one lepe

svetna oblast temu nameščenju župnika Bereta in sploh celo zamenjavi ni ugovarjala (§ 6. post. z dne 7. maja 1874 d. z. št. 50, in vseled tega je župnik Beret od tistega dne in časa mirno in nemoteno izvrševal dolžnosti in učival pravice, kiso mu kot župniku, pravomočno inštaliranemu na župniji Sore, zajamčene v cerkevnih ali kanoničnih in posvetnih postavah).

Dokler časa je Beret služboval v Boštanj, je imel mir pred škofom Bonaventuro. To spričuje dekret, ki mu ga je poslal škof dne 31. avgusta 1901, potem ko je ob priliki vizitacije prej ta večer sam spovedoval v Boštjanu in se menda zadostno informiral o razmerah v boštanski fari. Tudi je že tačas zahteval od Bereta, da bi pri volitvah delal po njegovem navodilu, ker »kako pohujanje, ko bi župnik postopal proti slovesno izraženi volji svojega škofa«.

In prav v istem zamislu, kakor je služboval Beret v Boštjanu na vsaj v različnih dekretih izraženo zadovoljnost svojega škofa, je pričel svoje delovanje v sorški župniji. Glavno načelo za pastirsko službo mu je bila skrb za blagor vseh župljanov brez vsake izjeme. Za doseglo tega prelepega cilja pa je domača in tista znana duhovska politika, kakor se žslig pri nas uganja skoro po vseh župniščih, najnepripravnejše in najzadnjne sredstvo. Zatrgadel se je Beret, kakor vselej tudi na novem službenem mestu v Sori skrbno izgibal vsakega »politiziranja«. Tega svojega trdnega sklepa se je tem trdneje držal, kakor hitro je izprevidel, kako razbeljena so tla v Sori in v Medvodah! Saj je znano, kaj vse uganja klerikalna drhal v teh krajih, kjer županuje ostudna prikazen Svolščakova! Da bi mu tedaj niti liberalci, niti klerikali ne mogli kot dušnemu pastirju ničesar oditi, da bi on s svojim zgledom krotil velikanška politična nasprotsta, je živel mirno svojemu lepemu poklicu in navajal ljudstvo k medsebojni krščanski ljubezni, ki je že davnno izbežala pred klerikalnim rogoviljenjem. In res! Njegovo delo in trud nista ostala brez plašila. Naklonil si je vdanost in ljubezen ogromne večine svojih župljanov, ki ga visoko spoštujejo in mu pri vsaki priliki izražajo svoje priznanje in svojo hvaljenost. Saj so mu zvejevalno kar trumema nosili hvaljenostne izjave in zaupnice v župnišče, ko so čuli, da se ga je začelo preganjati! Saj so pri vsaki priliki pošljili svoje deputacije k škofu, ki naj bi opisale in naznajale velike zasluge Beretove, vsestransko zupanje in spoštovanje cele župnije!

Toda škof — ni hotel nič videti in nič slišati o vsem tem. Kajti takoj v prvih mesecih t. l. se je začela zoper ubogega Bereta strahovita gonja, kateri se je na čelo postavil sam — katoliški škof Bonaventura. Obdal je namreč župnika Bereta z vsakokrakimi vohuni in ovaditelji, ka-

Prehodil sem vse zakotne ulice in slednjič odšel zopet proti domu.

Pusto in prazno je bilo v sobi... ni prihajala vanjo poezija današnjega večera, luč je vzterpetavala pred mano in temne sence so se vlačile po praznih stenah. Niso se mi vračali spomini... prazno mi je bilo pri srcu...

Zvonovi so še vedno doneli, tako otočno in bolno in veter je odnašal vse te glasove kvišku, da so se izgubljali v neznanih višinah. — Ljudje so praznovali svoj Božič pred božičnim drevescem, jaz pa s prazno dušo v svoji pusti sobi...

Božične pesmi so donele... a niso se dvigale do mene, ki sem bil daleč od vsega sveta... sam, osamljen, zapuščen, le včasi so prinesli vetrovi do mojih ušes sirove in pijane glasove, ki so se združevali v hripavo pesem:

Dolci amore,
Stella del mio cuore!"

Tako tožno in žalostno so doneli božični zvonovi, vzterpetavali so brneči glasovi in se izgubljali...

V predmestni krčmi je sedel v mali sobici Vinko Vabič.

Na steni je enakomerno tiktakala

terih ima v Medvodah vse polno na izbiro. Saj je tudi znani Brenež prav bližu Sore itd. Ko se tedaj Beret nikakor ni dal vpreči v jarem klerikalnega hujškanja in beganja, je bilo — po njem. Začelo se ga je na vse strani in na vse mogoče načine de nuncirati in obrekovati. In škofu je seveda vsaka ovadba, in naj je bila še tako žaljava, dobro došla. Začel je bombardirati preganjanega Bereta s svojimi klasičnimi pismi, zmerjal ga, povabil in mu siloma hotel natveziti celo butaro pregrah in zločinov, katerih Beret nikdar in nikoli ni zagrešil. In ker se Beret škofovim pritiskom le ni hotel vdati ter se ni pustil degradirati za navadnega škofovskega hujškača, kar so dandanes zvezdine vse župniki in kaplanotje po deželi, je prebrisani škof videč, da ničesar ne doseže, celo stvar grdo zasukal ter začel Bereta obdelavati kot pohujšljivo, ki aljudi bega in dela zoper delovanje one stranke, ki se ravna po naukah sv. Očeta Leonu XIII. in po sklepih katoliškega shoda. Ipsiāssima verba!

In kakor so iz škofije letelo strele na obupanega Bereta, tako je letelo na cesti nanj kamenje od najetih pobalinov. Saj je še v živem spominu, da ga je dne 14. avgusta t. l. napadel neki Ivan Križaj s kamnem! Zapadel je ostri sodni kaznič in v njim oni, ki so na brž na višja povelja zalezovali župnika s svojim jezikom in grdim obrekovanjem. Beret si je izbral edino pravilno pot in pomoč ter je vsakega obrekovalca postavil pred sodnika, da dokaže svoje besede! In glej! Vsi so obvseli, med njimi mnogočtevilični tudi župan Fran Svolščak sam, ki napleta prav sedaj tritedenskičet Škofjeloč!

V takih mučnih razmerah je tedaj služboval bolshni župnik Beret. Sre se mu je krilo, ko je videl, da se ga hoče in hoče uničiti. In skoro obupavati je začel, ko ga je kavalirski dr. Šusteršič raz Smarno goro na znamen klerikalnem ponešrečenem shodu obešal na klerikalne »gavge«.

Toda zavest, da trpi po nedolžnem, da mora pravica in resnica končno dosegerti do zmage, bila mu je v največjo tolažbo in — vztrajšaj je!

Škofu se tedaj ni posrečilo, s pouličnimi mahinacijami, s preganjanjem najniže vrste spraviti župnika Bereta s poto. Trebalo je najti drugo sredstvo. Vsled tega se nekoč pripelje škof s hinaškim obrazom v Soro naravnost k Beretu in ga začne nagovarjati, naj prostovoljno prosi za upokojenje, češ, on si poiše primerne dovoljenja iz Rima. Res se je Beret odločil, da mu izpolni to željo. A zgodilo se je, da se mu je v kratkem času vrnila prošnja za upokojenje, ker v Rimu kaj takega niso pripustili, in škof Bonaventura je pristavil temu odloku krasen epilog, češ, »da je župnika Sora največja rana za njegovo škofovsko sreco!«

Prehodil sem vse zakotne ulice in slednjič odšel zopet proti domu.

Pusto in prazno je bilo v sobi... ni prihajala vanjo poezija današnjega večera, luč je vzterpetavala pred mano in temne sence so se vlačile po praznih stenah. Niso se mi vračali spomini... prazno mi je bilo pri srcu...

Zvonovi so še vedno doneli, tako otočno in bolno in veter je odnašal vse te glasove kvišku, da so se izgubljali v neznanih višinah. — Ljudje so praznovali svoj Božič pred božičnim drevescem, jaz pa s prazno dušo v svoji pusti sobi...

Sam je sedel in zapuščen na božični večer Vabič v gostilni in brezizrazno gledal predse v polumrak, ki je bil v sobi, le zdajndaj je vzplamela svetloba in zablestelo se je po sobi, sence na zidu so vzterpetale, potem pa je bilo vse mirno kakor poprej.

Tihi je bilo naokoli, nikogar ni bilo v sobi, zamišljen je bil samotni gost, le kadar je stopila v sobo natarica, je dvignil malo glavo in ji potisnil svoj kozarec, potem pa zopet gledal predse.

Vabič je bil eden izmed onih ljudi, ki jih včasi srečate na ulici, ko gredo

To rano si je bilo tedaj treba à tout prix zacetiti! In v ta ramon je posegel naš Bonaventura po skrajnem orodju, ki mu kot kanonistu ne dela prav nikake časti, in človeškega in krščanskega staliča pa pomeni naravnost a ramotno dejanje. Dne 31. oktobra t. l. je namreč poslal Beretu dekret, s katerim ga kratko in malo odstavlja kot župnika v Sori ter naznana, da bode razpisal to pastirska službo, dotlej pa da ostane Beret kot administrator na izpraznjeni župniji Sori. V utemeljitev tega dekreta pa navaja dobesedno to-le:

»Nuper rescivi parochiam Sora re vera esse liberae collationis episcopalis, ast cum restrictione ad sacerdotes oriundos ex urbe Ljubljana vel Kranj et quidem its, ut collatio secus nulla est. Quia propter necessario declarare debeo, te non esse proprium parochum, sed tantummodo administratorem etc.«

Ta dekret je pač — strela z jasnega neba. Ein Tellechuss, gosp. doktor Jeglič! Lahko bi ga označili tudi za cerkveno-revolucionarnega. Kajti niti v kanoničnih, še manj pa v posvetnih načih državnih postavah ne najdeš niti najmanjšega argumenta za to škofovo nasilstvo. Že prej smo namreč omenili, da je bila zamenjava med Hierschejem in Beretom z dekretom z dne 24. novembra 1903 št. 5141 ex Curia Episcopale Labaci dovoljena in dopuščena in da je bil na podlagi te »permutatio« Beret z dekretom z dne 30. novembra 1903 št. 5220 na župnijo Soro instaliran. Zoper to instalacijoni nihče ugovarjal in valed tega je pridobil ius in re glede beneficia Sora. Ker pri nas župniki niso ad nutum episopi amcibiles, marveč se jim le iz postavno natanko in takrativno naštetič vzrok (recimo n. pr. na podlagi kazenske sodbe) more odvzeti officium in beneficium, kamor so bili pravokrepno instalirani, ne moremo zapopasti, gospod doktor Jeglič, kako da utegne sedaj ex post, češ 11. meseca gosp. župnika Bereta poditi iz župnije Sore. Tisti pogoj, da mora biti kandidat za župnijo Soro rojen v Ljubljani ali Kranju, ste vendar — tega nam ne boste ustajili — poznali dobro dne 24. in 30. novembra t. l. In ker sta ravno vi takoreč protežirali omenjeno zamenjavo župnij, ste bili gotovo pripravljeni, da ta neznotni pogoj ne more nasprotovati Beretovi instalaciji na Soro. Da bi se tako povrno informirali pri oddajanju cerkvenih služb, si ne moremo misliti, ker bi to pomenilo prevelik cerkven ali kanoničen škandal. Kar pa sta storili in ukreili, velja med poštenimi ljudmi za storjeno. In kar je pravokrepno ukrejeno bodisi od posvetne bodisi od cerkvene oblasti, se ne da preklicevati: revocatione nulla. Jasni so teda Vaši strankarski nagibi in huda mora biti Vaša politična strast, da Vam je zatorila — kakor se vidi — pravni in pravični čut.«

Ta dekret je bilo tedaj treba à tout prix zacetiti! In v ta ramon je posegel naš Bonaventura po skrajnem orodju, ki mu kot kanonistu ne dela prav nikake časti, in človeškega in krščanskega staliča pa pomeni naravnost a ramotno dejanje. Dne 31. oktobra t. l. je namreč poslal Beretu dekret, s katerim ga kratko in malo odstavlja kot župnika v Sori ter naznana, da bode razpisal to pastirska službo, dotlej pa da ostane Beret kot administrator na izpraznjeni župniji Sori. V utemeljitev tega dekreta pa navaja dobesedno to-le:

»Nuper rescivi parochiam Sora re vera esse liberae collationis episcopalis, ast cum restrictione ad sacerdotes oriundos ex urbe Ljubljana vel Kranj et quidem its, ut collatio secus nulla est. Quia propter necessario declarare debeo, te non esse proprium parochum, sed tantummodo administratorem etc.«

Ta dekret je pač — strela z jasnega neba. Ein Tellechuss, gosp. doktor Jeglič! Lahko bi ga označili tudi za cerkveno-revolucionarnega. Kajti niti v kanoničnih, še manj pa v posvetnih načih državnih postavah ne najdeš niti najmanjšega argumenta za to škofovo nasilstvo. Že prej smo namreč omenili, da je bila zamenjava med Hierschejem in Beretom z dekretom z dne 24. novembra 1903 št. 5141 ex Curia Episcopale Labaci dovoljena in dopuščena in da je bil na podlagi te »permutatio« Beret z dekretom z dne 30. novembra 1903 št. 5220 na župnijo Soro instaliran. Zoper to instalacijoni nihče ugovarjal in valed tega je pridobil ius in re glede beneficia Sora. Ker pri nas župniki niso ad nutum episopi amcibiles, marveč se jim le iz postavno natanko in takrativno naštetič vzrok (recimo n. pr. na podlagi kazenske sodbe) more odvzeti officium in beneficium, kamor so bili pravokrepno instalirani, ne moremo zapopasti, gospod doktor Jeglič, kako da utegne sedaj ex post, češ 11. meseca gosp. župnika Bereta poditi iz župnije Sore. Tisti pogoj, da mora biti kandidat za župnijo Soro rojen v Ljubljani ali Kranju, ste vendar — tega nam ne boste ustajili — poznali dobro dne 24. in 30. novembra t. l. In ker sta ravno vi takoreč protežirali omenjeno zamenjavo župnij, ste bili gotovo pripravljeni, da ta neznotni pogoj ne more nasprotovati Beretovi instalaciji na Soro. Da bi se tako povrno informirali pri oddajanju cerkvenih služb, si ne moremo misliti, ker bi to pomenilo prevelik cerkven ali kanoničen škandal. Kar pa sta storili in ukreili, velja med poštenimi ljudmi za storjeno. In kar je pravokrepno ukrejeno bodisi od posvetne bodisi od cerkvene oblasti, se ne da preklicevati: revocatione nulla. Jasni so teda Vaši strankarski nagibi in huda mora biti Vaša politična strast, da Vam je zatorila — kakor se vidi — pravni in pravični čut.«

Ta dekret je pač — strela z jasnega neba. Ein Tellechuss, gosp. doktor Jeglič! Lahko bi ga označili tudi za cerkveno-revolucionarnega. Kajti niti v kanoničnih, še manj pa v posvetnih načih državnih postavah ne najdeš niti najmanjšega argumenta za to škofovo nasilstvo. Že prej smo namreč omenili, da je bila zamenjava med Hierschejem in Beretom z dekretom z dne 24. novembra 1903 št. 5141 ex Curia Episcopale Labaci dovoljena in dopuščena in da je bil na podlagi te »permutatio« Beret z dekretom z dne 30. novembra 1903 št. 5220 na župnijo Soro instaliran. Zoper to instalacijoni nihče ugovarjal in valed tega je pridobil ius in re glede beneficia Sora. Ker pri nas župniki niso ad nutum episopi amcibiles, marveč se jim le iz postavno natanko in takrativno naštetič vzrok (recimo n. pr. na podlagi kazenske sodbe) more odvzeti officium in beneficium, kamor so bili pravokrepno instalirani, ne moremo zapopasti, gospod doktor Jeglič, kako da utegne sedaj ex post, češ 11. meseca gosp. župnika Bereta poditi iz župnije Sore. Tisti pogoj, da mora biti kandidat za župnijo Soro rojen v Ljubljani ali Kranju, ste vendar — tega nam ne boste ustajili — poznali dobro dne 24. in 30. novembra t. l. In ker sta ravno vi takoreč protežirali omenjeno zamenjavo župnij, ste bili gotovo pripravljeni, da ta neznotni pogoj ne more nasprotovati Beretovi instalaciji na Soro. Da bi se tako povrno informirali pri oddajanju cerkvenih služb, si ne moremo misliti, ker bi to pomenilo prevelik cerkven ali kanoničen škandal. Kar pa sta storili in ukreili, velja med poštenimi ljudmi za storjeno. In kar je pravokrepno ukrejeno bodisi od posvetne bodisi od cerkvene oblasti, se ne da preklicevati: revocatione nulla. Jasni so teda Vaši strankarski nagibi in huda mora biti Vaša politična strast, da Vam je zatorila — kakor se vidi — pravni in pravični čut.«

Ta dekret je pač — strela z jasnega neba. Ein Tellechuss, gosp. doktor Jeglič! Lahko bi ga označili tudi za cerkveno-revolucionarnega. Kajti niti v kanoničnih, še manj pa v posvetnih načih državnih postavah ne najdeš niti najmanjšega argumenta za to škofovo nasilstvo. Že prej smo namreč omenili, da je bila zamenjava med Hierschejem in Beretom z dekretom z dne 24. novembra 1903 št. 5141 ex Curia Episcopale Labaci dovoljena in dopuščena in da je bil na podlagi te »permutatio« Beret z dekretom z dne 30. novembra 1903 št. 5220 na župnijo Soro instaliran. Zoper to instalacijoni nihče ugovarjal in valed tega je pridobil ius in re glede beneficia Sora. Ker pri nas župniki niso ad nutum episopi amcibiles, marveč se jim le iz postavno natanko in takrativno naštetič vzrok (recimo n. pr. na podlagi kazenske sodbe) more odvzeti officium in beneficium, kamor so bili pravokrepno instalirani, ne moremo zapopasti, gospod doktor Jeglič, kako da utegne sedaj ex post, češ 11. meseca gosp. župnika Bereta poditi iz župnije Sore. Tisti pogoj, da mora biti kandidat za župnijo Soro rojen v Ljubljani ali Kranju, ste vendar — tega nam ne boste ustajili — poznali dobro dne 24. in 30. novembra t. l. In ker sta ravno vi takoreč protežirali omenjeno zamenjavo župnij, ste bili gotovo pripravljeni, da ta neznotni pogoj ne more nasprotovati Beretovi instalaciji na Soro. Da bi se tako povrno informirali pri oddajanju cerkvenih služb, si ne moremo misliti, ker bi to pomenilo prevelik cerkven ali kanoničen škandal. Kar pa sta storili in ukreili, velja med poštenimi ljudmi za storjeno. In kar je pravokrepno ukrejeno bodisi od posvetne bodisi od cerkvene oblasti, se ne da preklicevati: revocatione nulla. Jasni so teda Vaši strankarski nagibi in huda mora biti Vaša politična strast, da Vam je zatorila — kakor se vidi — pravni in pravični čut.«

Ta dekret je pač — strela z jasnega neba. Ein Tellechuss, gosp. doktor Jeglič! Lahko bi ga označili tudi za cerkveno-revolucionarnega. Kajti niti v kanoničnih, še manj pa v posvetnih načih državnih postavah ne najdeš niti najmanjšega argumenta za to škofovo nasilstvo. Že prej smo namreč omenili, da je bila zamenjava med Hierschejem in Beretom z dekretom z dne 24. novembra 1903 št. 5141 ex Curia Episcopale Labaci dovoljena in dopuščena in da je bil na podlagi te »permutatio« Beret z dekretom z dne 30. novembra 1903 št. 5220 na župnijo Soro instaliran. Zoper to instalacijoni nihče ugovarjal in valed tega je pridobil ius in re glede beneficia Sora. Ker pri nas župniki niso ad nutum episopi amcibiles, marveč se jim le iz postavno natanko in takrativno naštetič vzrok (recimo n. pr. na podlagi kazenske sodbe) more odvzeti officium in beneficium, kamor so bili pravokrepno instalirani, ne moremo zapopasti, gospod doktor Jeglič, kako da utegne sedaj ex post, češ 11. meseca gosp. župnika Bereta poditi iz župnije Sore. Tisti pogoj

je bila, da se okrajni zastopnik mogel konstituirati.

Človek z normalnimi možgani bi v tem slučaju seveda mislil, da bo vlada energično ukrenila vse potrebno, — menimo namreč, da ima dovolj zakonitih določb za to na razpolago — da se renitentni celjski in vojniški občinski očetje ukrote o pravem času. Vlada pa tega, kar bi bilo takorekoč na dlani, kar bi bilo edino umestno in ker je bil ugovor proti veljavnosti volitev neutemeljen, kakor je namestništvo samo priznalo, tudi edino pošteno, ni storila, marveč se je ponizno uklonila terorizmu nemškutarske stranke.

Naj bi bila vlada razpustila okrajni zastop iz kakovnjegakoli, če tudi morda samo navideznega razloga, mi bi niti besedice ne črnili proti temu, a da ga je razpustila zgolj na željo celjskih nemškutarjev, kar je že iz gori povedanega jasno, to je nečuvano in proti temu protestiramo z vso odločnostjo. Kdo pa je preprečil konstituiranje okrajnega zastopa? Mari slovenska večina? Ali niso celjski in vojniški občinski očetje s svojo renitenco onemogočili rednega poslovanja okrajnega zastopa?

Pravično in dosledno bi torej bilo, da bi vlada pokazala svojo moč tem upornikom in bi razpustila obč. zastope v Celju in Vojniku.

Tega ni storila, temveč je raje ohladila svojo jezico na slovenski večini, dasi ni ta ničesar zadržala, samo da ustreže nemškutarem.

Jasno je potem takem kot beli dan, da je razpustitev celjskega okrajnega zastopa krivična in da je ost dotične odredbe narevnost naperjena proti Slovencem.

Zato je tudi pričakovati, da bodo poklicani krogci takoj vložili proti očividno krivični odredbi štajerskega namestništva pritožbo na pristojno oblast.

Tega se na noben način ne sme opustiti, ker je odločba v ti zadevi načelne važnosti.

Pomisliti je samo treba, da bi bilo Nemcem skoro v vseh spodnještajerskih okr. zastopih, kjer bi dobili slučajno Slovence večino, mogoče zavirati poslovanje okr. zastopa, ako bi obveljala praksa, ki je zadržana v gori navedeni namestniški odredbi. Upoštevati je namreč treba, da je večina mest in trgov na Južnem Štajerskem v nemških rokah; Slovenci imajo svojo zaslombu v kmetijskih občinah in v veleposestvu, ki volita pred mestno-tržko skupino. Čim volita prvoimenovani dve skupini in ako te volitve izpadajo za Slovence ugodno, lahko v nemških rokah se nahajajoči trgi in mesta na isti način kakor Celje in Vojnik preprečijo vsako konstituiranje okrajnega zastopa. Ako bi obveljala po namestniškem odloku sankcionirana praksa na Spod. Štajerskem, potem naj Slovenci za vselej pokopljejo misli, da bi gospodarilne same v celjskem, marveč tudi v brežiškem, ptujskem, laškem, konjiškem,

slov. graškem, slov. bistrškem i. t. d. okrajnem zastopu.

To bi bilo pa za Slovence tem pogubnejše, ker bi sami ne imeli istega orožja!

Nadejati se je ne samo, da store poklicani faktorji svojo sveto dolžnost, marveč da se tudi takoj prične z volilno agitacijo, zakaj sovražnik že dela z vsem svojim aparatom in prav lahko je mogoče, da dosegne pri morebitnih novih volitvah — zmago, ako bodo Slovenci, kakor je navadno, do zadnjega časa spali za pečjo!

Vojna na Daljnem Vztoru.

K je izbruhnila vojna na Daljnem Vztoru in je Rusija doživela prve neuspehe na bojišču, je kar zamučilo gozdovje Rusom sovražnega časopisa od same radosti in od tistega časa so započeli ti listi pravo pravljeno vojno — na papirju proti Rusiji, da se lahko s polnim pravom trdi, da bi Japonska že morala zdavnati zmagati, ako bi ji mogli kaj pomagati njeni zavezniki ob uredniških mizah Šidovskih in drugih tem enakovrednih listov.

Z blatom in gnojnico so obmetavali Rusijo, njeni armado in njene vojskovodje, laž so kupili na laž, klevetali in obrekovali so, kolikor se je dobro, samo da bi mogli dovolj očruti, oblatiti in ponižati to veliko slovensko državo.

Vsek pošten človek, ki si je ohrnil le kolikaj zdravih možgan in samostojnega mišljenja, se je z gnevom in zaničevanjem obradal od tega ostudnega početja.

A dasi so od teh časopisov kolportirane vesti o dogodkih na bojišču nosile na sebi za vsakega treznomislečega človeka vidljiv pečat neresnice in tedencioznosti, vendar so se nadali in se še najdejo med nami ljudje, ki še vedno slepo verjamejo slavofobskim listom o la »Z-etc itd. ter prisegajo na njihova lažljiva poročila kakor na evangeli.

Naj list je takoj sprva svaril občinstvo, da naj ne verjame brepojno vsem poročilom, ki prihajo z bojišča in da naj bude zlasti oprezno pri vseh, neugodnih za Rusijo, zasti pa se je trudil, da poda čitalej pri množici nasprotujajočih si poročil jasno, verodostojno in dejansku položaju odgovarjajočo sliko o dogodkih na bojišču. In najsi so prihajale z Daljnega Vzorca že tak, črne, nešredno javljajoče vesti, nam ni upalo srce in vedno in vedno smo bodreč naglašali, da položaj na bojišču ni tako neugoden za Rusijo, kakor se slika.

Zato se je nas častokrat imenovalo fanatične optimiste!

A vendar je čas dokazal, da je bilo naše mnenje pravo. Port Artur je vedno stoji in Kuropatkinova armada nele, da še ni urta, marveč

vsak hip grozi, da zmane v enem navalu vso japonsko, v Mandžuriji se nahajačo vojsko.

Najboljši dokaz za to, kako prav smo imeli, da niemo verjeli raznim že tako uglednim listom, je, da je sedaj že skoro vse, ki količaj misli samostojno, prepričan, da so poročila vseh dotičnih Rusiji sovražnih listov pravilno izlagana.

Začni češki pesnik Machar, ki pripadá stranki takosvanih realistov in ki je sprva tudi verjel vse, kar so poročali listi z bojišča, je napisal v ti zadevi celo vrsto člankov v praskem »Časusu«, v katerih priznava svojo krivdo in naglaša, da se je končno le oglašil v njem vglas krvic in so se mu odprije odi.

Med drugim piše Machar:

Vsakemu Sovetu se mora gnuti, ako čita te novine, studiti se mu mora, ako boste pripombe uredniških strategov, ki sede na Dunaju, v Londonu in Tokiju. Tekom nekaj mesecev strašne vojne kupičili so dunajski listi laž na Izž, nepravost na nepravost, eurovost na surovost — seveda samo glede Rusije. Nasredni Makarov in Skridlov sta bila očitana kot pijanca, Zasulič je bil idiot, Kuropatkin puhioglavč, Šakelberg blaziranec, Steselj vrata lomec, Port Artur je pal že več nego stokrat, po vsejem boju in biki so bili Rusi p. polnoma poraženi, Kuroki je več nego desetkrat obkoli Kuropatkina, da se ni mogel niti ganiti. Sedan ruski armada je bil okoli dva desetkrat napovedan, Rusija vobde strta, mrtvev je bilo naštete več nego stotisoč, sploh poraz na celi črti — vse to je bilo črno na belem v uglednih dunajskih listih.

In vse to se je slepo verjelo kakor evangelij! Žalostno, a resnično! Toda sedaj so se že vendar vsakomur morale odpreti odi. — V tem času piše — bivši sovražnik Rusije Machar! Njegovim besedam nimamo ničesar pripometi!

Potrjena vest o zopetni osvojitvi Visoke gore.

Iz Londona se poroča: Glasom poročil, ki so došla iz Tokija, se potrjuje v celem obsegu veste, da se je Rusom posrečilo zopet osvojiti Visoko goro ali, kakor jo Japonci imenujejo, 203 metrski grič in Japonec pregnati z vseh preje zavzetih pozicij. Podrobnosti o tem velevažnem dogodku še ni. Sedi se, da so Rusi ponoči japonsko posadko nenehoma napadli in jo, ker ni bila pripravljena na naval, pregnali s griča. Poroča se, da so ruske izgube neznačne, dočim so japonske zelo velike.

Japonci v Golobjem zalivu.

Iz Londona sejavlja: Japonci so 21. t. m. zvezder zasedli dva griča pri Huzantantu v Golobjem zalivu. Smoter te operacije je zagoneten, ker se nahajajo te pozicije zapadno od Vsete g. re in so zelo oddaljene

jane, ki se ne kopljajo v njej solnčni žarki; in Vabič je obstal in gledal pred se . . . pred njim puščava, a za njim poljana, ki se nad njo blešči sonce, kjer je sam nžil toliko dobrega in veslega, vedel je, kako veselo in srečno je bilo življene, kjer so mu solnčni žarki razsvetljevali pot, ki se je vila pred njim bela in ravna brez klancev in strmin, kako so dehteli cvetovi na obeh straneh ceste in je ob poti šumel bister potok; vse mu je bilo znano, vse priljubljeno . . . a sedaj je naenkrat stal pred neznanimi kraji, ki je plavala nad njimi tema in noč in kviku so štrlele skale, in pot, prej belo posuta, se je izgubljala v prepade in brezdnin . . . stal je pred neizmerno pokrajino in premišljeval, kaj naj bi storil . . . ali naj bi stopil tja v neznanico krajino med skale, da se izgubi med njimi, da pade v prepad . . . ali naj bi šel iz solnčne luči in svetlobe, iz objema žarečih in trepetajočih žarkov tja v temo, da tava v nji brez luči . . . vedno . . . stal je na meji, a se ni mogel ločiti od solne svetle pokrajine, kjer mu je bilo tako ugodno, a vendar bi tako rad stopil v neznanico kraje, da bi videl kaj novega, kaj ne-

od Port Arturia. V vojških krogih v Tokiju so baje mnenja, da bo general Nogi preprečiti (?), da bi se Rusi takoj umaknili v for Liao tiešen.

V Tokiju pričakujejo zopet enkrat, da se vnamejo resni boji, ker se general Steselj baje nabaja v obupnem položju in se baje z ozirom na to tudi pripravlja na obupne operacije.

Izpad russkih torpedov iz Port Arturja.

Po poročilih iz Londona so ruske torpedovke, ki so utekle iz Port Arturja, izginile, kakor da bi bile zadrane. Vsi japonski poskusi, da bi jih izsledili, so dosegli ostali brez uspešni. Sodi se, da so torpedovke ušle v Vladivostok. Načrt za izpad torpedov je bil baje natanko dogovoren z admiralom Skridlovom. K je admiral K. M. Murs, ki je dosegli stražil korejsko morsko ozimo, s svojim brodom odprt proti jugu, je Skridlov to javil v Port Artur, nakar je osem russkih torpedovk takoj vdrlo iz luke.

Na širokem morju so jih čakale transportne ladje, ki so jih preskrbeli s premogom. Cuje se, da pluje torpedovki nasproti admirala Skridlov s svojim brodom.

Odbit napad japonskih torpedov.

Reuterjev urad poroča iz Čifusa: Po odredbi generala Stesla se je med portarturško posadko in prebivalstvo razdelilo živil za tri meseca. Med bojem za Visoko goro so se vhodu v pristanišče približale japonske torpedovke. General Steselj je učkal podadmiralu Vrenu, da naj napade japonske ladje. Po ljužem boju so se Japoneci moralni umakniti. Oslopne »Sebastopol« se je usidrala na zunanjji rejdi; ponoči se je vrnila zopet v luko. »Sebastopol« je potopila v boju neko japonsko torpedovko, dočim je bila sama neznačno poškodovana. Podadmiral Vren je bil lahko ranjen.

Uspeh napadov na oklopico »Sebastopol«.

Admiral Togo poroča: Po izvedbi nekega ruskega ujetnika so japonski torpedi osemkrat zadeli torpedno mrežo oklopnice »Sebastopol«. Najmanj eden torpedo je zadel ladjo na zadnjem koncu in napravil v njo luknjo, ki je bila osem črevljiev dolga. Sicer se Rusi neprestano trudijo, ledjo popraviti, vendar pa je po Tog vem mnenju izključeno, da bi bila »Sebastopol« še sposobna za boj. Togo je baje videl, da je japonski torpedo zadel neko rusko torpedovko in da je ta obtišala na skali.

Z mandžurskega bojišča.

Iz Mukdena se poroča: Japonci trpe silno vseled hudega mrza. Tako enega tedna je umrl in zbolelo v japonski armadi več nego 2000 mož.

General Kuropatkin poroča z dne 22 t. m.: Danes nisem prejel nobenega

nega poročila o kakih spopadih. 21. t. m. je bilo v boju s sovražnimi predstrelzmi ubitih več Japoncev, dva pa ujetih. Danes sem videl oba ujetnika in se prepričal, da jih njih oblike nezadostno ščiti proti mrazu in da imajo zlasti slab obuvanje.

V bolnici sem videl Japonec, katere mu so morali odrezati zmrzlo nogo.

Danes sije solnce, mraza pa je 15 stopinj pod ničlo.

Nemadjarske narodnosti pri novih volitvah.

Zemun, 23. decembra. Urednik »Zastave«, Jaša Tomić, se bavi v svojem listu z vprašanjem, kako naj postopajo nemadjarske narodnosti pri predstoječih volitvah v ograsko hrvaški državni zbor. Letos poleti so sklenili S. bi, Slovaki in Romuni, da se drža pri vsakokajih volitvah pasivno. Radikalna srbska stranka se bavi sedaj z vprašanjem, kaj je storiti pri novih volitvah v začetku leta 1905. V ta namen se sklice velik shod, kakor brž bo državni zbor razpuščen.

Zagreb, 23. decembra. Predstojede volitve v državni zbor so velike važnosti za nemadjarske narodnosti. Ako te hočejo resno, bodo pri volitvah pravi jezik na volilni tehnici. Gre se pa za razširjenje ali za utesnitve ustave. Sicer ustava za nemadjarske narodnosti nima posebne veljave, ker se na kratko suspenduje, kadar se gre za nemadjarski element. Vendar pa to nepravilnosti ne morejo in ne smejo ostati pasivne, ker bo ravno bodoči državni zbor odločeval o predlogi,

ki je za nemadjarske narodnosti življenskega pomena. Gre se namreč za novi šolski zakon, ki bi bil prišel na vrsto že v dosedanjem državnem zboru, da ga ni vprašanje o reviziji poslovnika odstavilo z dnevnega reda. In nemadjarske narodnosti morajo le z veseljem pozdraviti raspust državnega zobra, preden je izvedel revizijo šolskega zakona, ki bi v dočasnem času sploh pokopal nemadjarske narodnosti. Pasivnost, ki so jo letos proglašile nemadjarske narodnosti iz taktičnega razloga, je bila napaka, zato nepravilnost leta 1905 bi bil neodpustljiv greh. Etine, složne, čvrste vezane s skupnim programom, bi morale nemadjarske narodnosti postaviti svoje kandidate povsod, kjer je kaj upanja na uspeh, in sicer ravno tako proti kandidatom vladne stranke kakor opozicije. Madjari so brez razlike vse složni, da izvedejo revizijo šolskega zakona v Berzencem duhu. Pod gesлом proti temu napadu bi morale nemadjarske narodnosti iti v boj proti Danielovemu predlogu.

Ako že po svobodomiselnem poslovniku Madjari kratejo pravice nemadjarskih narodnosti, po Danielovem poslovniku bi nemadjarske poslanice mogli sploh vredi in parlementa.

Vabič se je ozrl po sobi in za gledal na omari šopek rdečih rož.

Dolgo je zrl nepremično v te rože in spomnil se je trenotka, ki je bil najlepši med onimi lepimi, ko je hodil po solnčni planjavi . . .

Sijaj božičnega drevesca, ki je plamtel v sto in stolnicih, napolnjeval je s trepetajočo svetljobo veliko sobo, lica vseh, ki so stali naokoli so žarel veselja in vzbuzenja.

In prišla je ona v beli obleki, z rdečo rožo na mladih, polnih prsih — stala je pred drevescem in gledala v trepetajoče sveče . . . bila je kakor angelj smehljajočih lic, blestecih oči, življene, neizmerno koprnenje je sijalo iz njih, prsi so se ji dvigale v divjem razkošju in rdeča roža na njih se je dvigala in padala.

Vabič je gledal, nepremično je zrl vanjo in v njene hrepeneče oči — tudi ona se je oxila vanj in srečala sta se nju pogleda — ona je povesila oči in jih ni več dvignila; on se je pripravil te dni na odhod iz domovine in pot, ki se mu je zdelo prej lahka, se mu je zazdela po tem srečanju težka in polna klancev. Zazdela se mu je, da ga bode vedno na tej poti sreč-

Italija in Srbija.

Rim, 23. decembra. Kralj Viktor Emanuel je sprejel srbskega poslanika Milanovića v posebni avdijenci. Poslanik je kralju izročil veliki križ reda Karagjorgjevičev. Kralj Viktor je poslaniku podelil veliki križ italijanskega kronskega reda.

Gibanje za ustavo na Ruskem.

Petrograd, 23. decembra. V včerajšnjem kronskevem svetu se je baje sklenilo, da izide kmalu ukaz, v katerem bo car izjavil, da se mora Rusija tudi v zanesprej vladati po edinem principu samodruštva. Vsaka drugačna struja gotov h slojev se bo smatrala za veleizdajo. Tudi Witte je glasoval v zmislu take reakcione odrede. Odstop ministra notranjih zadev, kneza Mirskega, je vsled tega neizogiben.

Petrograd, 23. decembra. V liberalni stranki petrogradski vlada velika napetost vsled porsa v kronskem svetu. Proti knezu Mirskemu je nastopil posebno osorno pravosodni minister Muravjev, kateremu pa se je tudi na splošno začudene pri-družil finančni minister, ki je veljal dosedaj za somišljnika Mirskega. Glavno besedo je imel seveda Pobjedonoscev, dočim se je Witte zelo toplo zavzemal za kneza Mirskega. Pobjedonoscev je zatrjeval, ako bi car oddal del svoje oblasti narodu, bi imelo to usodne posledice za vero (?), kar sploh ne more oddajati svojega prava, ker je dobil svojo oblast od Boga (?).

Krakov, 23. decembra. »Napr-zodek poroča iz Moskve, da so ondotni dijski sklenili, ako se jim z nasiljem zabranil koncem leta nameravana manifestacija, da proglašijo smrtno ob-sodbo nad velikim knezom Sergijem in policijskim mojstrom Tre-povom.

Petrograd, 23. decembra. Ju-stičnemu ministru Muravjevu se je dočil zaprošeni odstop. Naslednik mu bo državni svetnik Platonov. Grof Muravjev gre za poslanika v Rim, dočim pride dosedanje poslanik v Rim, knez Urošov, na Dunaj za naslednika grofa Kapnistu.

Revizija švicarske ustawe.

Curih, 22. decembra. Narodni svet v Bernu je sprejel revizijo ustawe, da se varstvo patentov razširi tudi na kemično industrijo, katere prvotna usta-še seveda ni poznala. Zvezni svet bo določil čas, kdaj o tem glasuje ljudstvo.

Pokojnina za poslane.

Pariz, 23 decembra. Zbornica je sklenila zakon, da se ustanovi pen-zijeka blagajna za bivše poslane. Kapital v ta namen se nzbere iz državnih odbitkov 15 frankov od plač poslanev.

Trgovinske pogodbe v nem-škem drž. zboru.

Berolin, 23. decembra. V dobro poučenih krogih so mnenja, da se nove trgovinske pogodbe predložijo državnemu zboru šele koncem januarja ali pa v začetku februarja. Odprave pogodev v

državnem zboru pa ni pričakovati pred koncem marca.

Novi švedski minister zuna-njih zadev.

London, 23. decembra. Kralj Oskar je imenoval dosedanjega poslanika v Petrogradu, grofa G y l d e n stolpeja za ministra zunanjih zadev Švedske in Norveške. Novi minister je že danes prevzel svoje posle.

Prevrat v Moroku.

Pariz, dne 23. decembra. Naj-novejši preobrat v marokanski politiki, ki je očitno naperjena proti francoskemu varuštvu, se živahnodobrava v Londonu in Madridu, iz česar se pač najbolj jasno kaže navidezno prijateljstvo med temi evropskimi državami. Splošno se govori, da je Maroko tako čudno nastopila le vsled angleških spletkarji. Marokanski sultan ni odpustil le francoske vojaške komisije, temuč se hoče iznebiti tudi velikega vezirja in vojnega ministra, ki sta pristaša Francije. Sultan je odpodal Sidi Mokrija s pos-selno misijo na evropske dvore, da ugovarja proti pogodbam, ki so se baje sklenile brez sultanova privoljenja. Bati se je, da bo imela zadeva kom-plicirane posledice. Špansko časopisje toži, da se španske in evropske koristi v Moroku niso nikoli tako slabo varovale, kakor pod francoskim protektoratom Delesse pa noče spoznati resnobe v položaju, ko je vendar življenje in imetje francoskih podanikov v Maroku v nevarnosti.

Pariz, 23. decembra. Diplomatične vezi med Francijo in Marokom so pre-trgane. Sultana ima popolnoma v oblasti fanatično-verska stranka, da niti francoskemu zastopniku v Fesu ni mo-geče priti pred sultana.

Pariz, 23. decembra. Sovrašto proti Evropejem silno narašča. Mesto Aleazar so puntarji obkolili ter zahtevajo izročitev francoskega konzula in nekega angleškega podanika, sicer groze, da mesto začago.

Proti trustom v Ameriki

London, 23. decembra. Komisar departementa za trgovino in industrijo Garfield, je priporočil kongresu, naj se podelitev koncesij vsem trustom, ki imajo meddržavno trgovino, napravi odvisna od zvezne vlade na ta način, da se licenca zaradi protizakonitega postopanja sme odtegniti. Vladi bo mo-geče voditi trustee v interesu dežele.

Pšice iz ribniške doline.

§ 307. Sodraški konsumari se ba-hajo oziroma kaplan Traven iz Ribnice se baha, da jim gre pri konsumu prav dobro in da imajo dobiček, katerega jim je revizor Pele izkazal. Tudi v Ribnici in Dolenjivasi in še kje drugje je ta famozni revizor izkazoval dobiček, a navadno morajo kmetje naplošed strelje kronte šteti za primankljaj.

§ 308. Sodraški konsumari so kravo kupili, češ, bodoval kaj priredili, a ker na spolovini pes crkne, se je tudi tej kravi slabla godila. Pričela je hirati in hirati in poginila bi bila, da se ni našel v Korlu Šterbenku kupec za fl 5, kateri je potem kravo poredil ter prodal za fl 60. Take kupčije de-

danes je prišlo v mojo dušo nekaj, kar mi ogrenjuje slovo, kar me bo te-žilo na celi poti!“

Ona pa je dvignila svoje oči in ga vprašala tako željno in strastno:

„In kaj je to?“

On pa jo je prikel za roko, pogledal ji v svetle oči in s trepetajočim, a vročim glasom rekel:

„Srečal sem danes bitje, ki je sto-pilo na pot mojega življenja!“

„In kdo je to bitje?“

„Vi, Anka!“

Vabič je hitro izrekel zadnjo besed, čutil je, kako se je ona bližje privila k njemu — čutil je topli dih njenih usten, sklonil se je k nji in jo poljubil — molčala sta nekaj časa, a ona je na to rekla:

„Ostani tu, ljubila te bom!“

Težko je bilo v tem trenutku Va-biču, a vendar je reklo:

„Ne morem! Pot je pred mano, v moji roki potni les! Grem in nikdar več se ne vrnem! Pozabi in oprosti, kar se je zgodilo danes...!“

Ona pa je zajokala in se naslo-nila nanj . . . Dala mu je svojo rdečo rožo . . . poslovila sta se in Vabič je odšel po svoji poti ven v temno noč,

lajo, potem pa pravijo, da so na do-bičku. Bežite, bežite!

§ 309. Zdaj ga pa imamo! Nam-reč „olepševalno društvo“ če ne bo spet zaspalo. Zmrznilo morda ne bo, ker ni hude zime.

§ 310. Volitvena borba je bila zelo majhna, klerikalci se niso udeležili, kmetje pa niso hoteli klerikalcem iz stike pomagati.

§ 311. Skrajnar, katerega so naši častivredni farevški gospodje ovadili bogokletstva in motenja vere, je bil pri novomeški sodniji oproščen. Farovški gospodje! To nikakor ni prav, da ste moža svoje stranke tako ovajali ter mu provzročili toliko nepotrebnih stroškov, skrbi in potov. Mu bodoval li sedaj povrnil stroške? Taki ste! Ljubezni ne pozname, ampak le sovrašto in zopet sovrašto.

§ 312. Ako bodovali mirni, bodovali po novem letu prenehali s „Pšicami“, pričeli pa z „Enketo“.

§ 313. Vsem sotrudnikom svetovno-znanih „Pšic“ želimo prav vesele praz-nike in srečno novo leto. Nasprotnikom pa ravno tako s željo, naj bi se po-boljšali ter bolj Boga molili a manj zgage delali. Torej mir vam bodi.

P.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. decembra.

Naročnikom in čitate-ljem.

Zopet se bliža novo leto in čas je, opozoriti vse resnične slovenske ro-doljube na dolžnost, ki jo imajo napram narodu in napram sebi samim. Slovenci smo majhen narod in treba je heroič-nega boja, da se ubranimo onih, ki bi nas radi zasužnili. Ta boj gre za naj-preprostejše pogoje narodnega obstanika in narodnega napredka, a biti ga mo-ramo na tri fronte, z Nemci, z Lahi in z Rimci. Težak je ta boj, toliko težki, ker tava velik del slovenskega naroda še v temoti, se še veseli, da ima na rokah verige in se brani, da bi se mu te verige sule. V tem težkem boju smemo misliti na zmago, samo če vsak stori svojo dolžnost, če si je vsak zavedni narodnjak svet važne misije, ki jo ima, in če si vsak oskrbi sredstev za plemeniti boj za narodovo in lastno korist in prihodnost. Napredni rojaki! „Slovenski narod“ je najvažnejše in najizdatnejše orožje v velikem boju, ki ga mora biti slovenski narod, na Vas je, da to orožje rabite. „Sloven-ski narod“ je list vseh naprednih Slovencev, list tistih, ki so prisegli, de-lati za osvobojenje in srečo slovenskega naroda. „Slovenski narod“ je tisto bistro oko, ki za Vas neprestano motri vse dogodke v javnem življenju. „Slo-venski narod“ je za Vas, napredni Slovenci, tisto ubo, ki za Vas sluša in paži na vsako nevarnost. „Slovenski narod“ je za Vas, napredni Slovenci, tisti luč, ki osvetljuje vsa gibanja narodovih nasprotnikov, razjasnjuje temoto in Vam kaže ljudi in dogodke v pra-vem svetu. „Slovenski narod“ je končno za Vas, napredni Slovenci, tisti meč, ki brani narodove in Vaše pravice, meč, pred katerim trepetajo so-vražniki. Žato pa je ena najsvetnejših dolžnosti vsakega naprednega Slovence da materijalno in duševno podpira ta svoj list ter skrbi, da se čim bolj razširi, zlasti še med preprostim ljudstvom.

§ 307. Sodraški konsumari se ba-hajo oziroma kaplan Traven iz Ribnice se baha, da jim gre pri konsumu prav dobro in da imajo dobiček, katerega jim je revizor Pele izkazal. Tudi v Ribnici in Dolenjivasi in še kje drugje je ta famozni revizor izkazoval dobiček, a navadno morajo kmetje naplošed strelje kronte šteti za primankljaj.

§ 308. Sodraški konsumari so

kravo kupili, češ, bodoval kaj priredili,

a ker na spolovini pes crkne, se je

tudi tej kravi slabla godila. Pričela je

hirati in hirati in poginila bi bila, da

se ni našel v Korlu Šterbenku kupec

za fl 5, kateri je potem kravo poredil

ter prodal za fl 60. Take kupčije de-

danes je prišlo v mojo dušo nekaj,

kar mi ogrenjuje slovo, kar me bo te-žilo na celi poti!“

Ona pa je dvignila svoje oči in ga vprašala tako željno in strastno:

„In kaj je to?“

On pa jo je prikel za roko, pogledal ji v svetle oči in s trepetajočim, a vročim glasom rekel:

„Srečal sem danes bitje, ki je sto-pilo na pot mojega življenja!“

„In kdo je to bitje?“

„Vi, Anka!“

Vabič je hitro izrekel zadnjo besed, čutil je, kako se je ona bližje privila k njemu — čutil je topli dih njenih usten, sklonil se je k nji in jo poljubil — molčala sta nekaj časa, a ona je na to rekla:

„Ostani tu, ljubila te bom!“

Težko je bilo v tem trenutku Va-biču, a vendar je reklo:

„Ne morem! Pot je pred mano, v moji roki potni les! Grem in nikdar več se ne vrnem! Pozabi in oprosti,

kar se je zgodilo danes...!“

Ona pa je zajokala in se naslo-nila nanj . . . Dala mu je svojo rdečo rožo . . . poslovila sta se in Vabič je odšel po svoji poti ven v temno noč,

ki se ni nikdar več povrnil š nje. — — — — —

Take spomine so mu obudile rdeče rože; lepi so bili a obenem tako hudi in strašni . . . kajti, dospel je po svoji poti do konca, čutil je, da pada; čutil je, da mu ginejo moči, da se si siloma trga iz njega življenje, ono mlado lepo življenje, ki ga je živel na solnčni poljani med dehtecimi cvetovi, ki je si-jalo solnce tako gorko, ko so ga obje-mali žarki tako presrno. — — —

* * *

Pozno v noč je že bilo; tiho in

prazno je bilo v gostilnici, a še vedno je sedel Vabič in zrl ter strmel predse.

V sobo je stopila natakarica, ki

se je Vabič ozrl vanjo. Bila je mlada

in lepa, polnih prsi . . . opazoval jo je

in hipoma so se razpršile vse njegove

dosedanje misli in jelo se ga je pola-

ščati divje koprnenje; začel se je raz-

govarjati š njo, sedla je k njemu in

pila sta skupaj . . . objel jo je okoli

pasa in jo poljuboval . . . ona pa se

mu ni branila in ga začela sama po-

ljubovati . . . Iz njegovih polumrtrih

udržih oči je sijal divji ogenj — pol-

hrepenenja, upala lica so se mu naen-

kar zardečila in čutil je, kako mu gre

ogenj po vsem telesu; stresal se je sam,

ko je čutil, da se stress ona . . . ka-

dar je pogledal v njene mokre oči . . .

vedno bolj in bolj ga je premamljalo

divje, neukrotljivo hrepenenje, močnega

bavo sploh. Izgovor, da je, društvo bi se ne izplačalo, ker bi imelo le par članov, ne veja; dokaz temu so katoliška društva, pri katerih je začet koma le malo članov, pozneje pa, ko duhovnik ljudi pri vsaki priliki sili in sili k vstopu — se število članov znatno poveča, celo nasprotniki so člani. Posebno je gledati, da se strankini časopisi razširijo kolikor možno. Prav posebno koristno gotovo ni, pisati resnico, pa ne provzročiti, da jo izve tisti, kateremu je v prvi vrsti namenjena, to je preprosto ljudstvo. In s tem ljudstvo ima učitelj mnogo opravka, da hoče. Navedeno in tudi v resnici nadležno delo, pa se obrne lahko v veliko korist — napredne stranke. Nikomur iti na roko, ki ni naročen ali nima volje naročiti se na napreden časopis in ni vpisan v napredno društvo. Bliznji kolegi naj se večkrat shajajo zdaj v tem, zdaj v drugem kraju ter se posvetujejo o stanju stranke v posameznih vseb. Revni smo in nimamo denarja, da bi se vozili od šole do šole, kakor to delajo duhovniki od župnišča do župnišča. Posnemajmo jih pa vendar kolikor možno; medsebojna shajanja so velenjava. Šolsko uradovanje s stran kami naj ne bo popustljivo, temveč strogo po postavi. Tako zdravilo bo zaledio posebno v popolnoma klerikalnih občinah, kjer smatrajo liberalnega učitelja vsled hujskanja župni kovega za peto kolo, ki je sploh brez moči. Strogo naj obravnava učitelj, n. pr. šolske zamude. Gotovo ni klerikalcev dvajset od sto, ki bi v resnici skrbeli za to, da se njih otrok nauči kaj koristnega. Da le žlobudra določeno število molitv, da le odpri prvo spoved in obhajilo, to je vse, kar recimo zahteva večina klerikalnih kmetov šole. Nič posebno pa jih ne skrbi, da bi si pridobil otrok tudi drugega, današnjim razmeram prepotrebne znanja. To je dokazani faktum in žalostni položaj more izboljšati le večja izobrazba mladine, tudi odraslih. — Sveda se stanje ne bode izpremenilo v enem dnevu, ker je večina ljudstva po raznem d. hovniškem pritisku v cerkvi in izven nje tako terorizirana, da jen. pr. klerikalca prav težavno spravi na shod, čigar udeležbo duhovnik prepove. V tem oziru žakajo »Akademij« skoraj gotovo pri preprostem ljudstvu nepremagljive težkoče. Te bi zamogel pologama od stranjevati na političnem polju vrlo delaveni vski učitelj, ki naj bi gledal na to, da stranka, potegujoča se za gmotni položaj našega stanu, v vsaki posamezni vasi vedno na preduje, četudi počasi. — Zadnja ljudskošolska reforma nižjeavstrijskega deželnega zbora nam bodi pa v resni opomin, da bi bilo v naši deželi liberalcem ugrabljenogospodarstvo tudi za kranjsko učiteljstvo prava šiba božja, ki bi mu za večno vzela svobodno mišljenje. Duhovniki pa bi bili potem tisti, ki bi s svojim znanim terorizmom prisili tudi vsakega učitelja brezpogojno prevzeti službo — na redu slovenskemu najnevarnejšemu družbe — rimskih hišpcev.

S-r.

Zopet med živimi. Čudne stvari so se morale zgoditi z zapuščino Antona Hočvarja, župnika na Brezovici, ki je dne 21. majnika t. l. zatusnil svoje oči. Vsa fara je do župnikove smrti živila v trdnem prepričanju, da so »gospod« zelo težki in bogati. In tudi pokojnik se je včasih sam rad malo pobahal s svojimi peticami. Tako je proti neki osebi z očividnim veseljem vzkliknil neko: »Jaz imam, hvala Bogu, že toliko, da bi lahko zlato obliko nosil.« Imenitna zavest! Po smrti pa se je ta bogatija stajala, Bog ve kam. Testamentarni dedič Jože Hočvar je dobil samo 7412 K 91 v. čiste zapuščine! Kje je torej denar za zlato obliko? Pričoveduje se, da je rafni župnik imel navado, zlasti ob bolezni, sedeti v svojem stolcu na ključih svoje blagajne. Na teh ključih je tudi zaspal prav mirno v Gospodu. Večna luč naj mu sveti. Ali nekaj hipere potem ko je zapustil smrtni angel

župnikovo sobo, vstopil je neki kaplan — ki je še sedaj na Brezovici, — v sobo in zahteval od kuharice, ki je jokaje klečala poleg umrlega župnika, naj mu takoj izroči ključe župnišča. Kuharica je to v svoji žalosti tudi storila in kaplan je odhitel takoj h kasi. Potem, — potem je kaso preiskal, našel, kar je iskal in kmalu prinesel kuharici testament. V roki pa je držal baje tudi več obligacij in sreček. In ko ga vpraša prestrašena kuharica, kaj da je s temi papirji, o katerih je je župnik večkrat pripovedoval, odreže se kaplan kratko in malo: »Kar so župnik meni ob življenju in med živimi izročili, je moje in nikogar ne briga.« Basta! Kam so romali ti ključi in koliko je imel opraviti neki kanonik v Ljubljani z njimi in župnikovo zapuščino, ne vemo. Nas tudi ne briga. Toliko še pristavimo, da se je testamentarni v svojih upih ogoljufani dedič nekaj časa rotil, da bode tožil in tožil. Kar čez noč pa je utihnil in srečno uživa, kar se mu je dalo.

Novomeški gumpec piše »Slovenca«: »Pred nedavnim časom je »Slov. Narod« na jako perifeden način in prav zlobno širšemu svetu naznani, da je novomeške uradnike povodom pevanja ruske himne na višjem mestu denunciral drž. posl. dr. Šusterič. Ta »Narodovak« noticja je napravila na vse one, ki so sode lovali pri omenjeni himni, včasih, kaževega more napraviti samo list, ki je v službi nemško slovenske narodno-napredne kljike. Novomeški kalin, ki je v službi klerikalnih lživin zvijač, naj nam pove, kdaj in kje smo trdili ali pisali, da je dr. Šusterič ovadil dotično pevce in poslušalce? Nam ni znano, kdo je denunciral prizadete uradnike, in tudi nismo nikogar imenovali. Govorili smo le o klerikalnih denunciacijah včasih in poučarjih, kako veselje imajo graški mogotci nad takimi denunciacijami. Dr. Šusteriču nismo očitali ruske himne, katera bi bržkone tudi njega spravila iz ravnotežja, ampak druge denunciacije, katerih nam ni nikdo ovgel in katero lahko dokažemo. Ako pride do tega, navedemo za pričo grofa Gleispacha. Mismo vsekdar odločno pobijali nemški šovinizem in nestrnost Ogorčenemu dopianiku »Slovenca« svetujemo, ako še ni zaprisezen na laž, da preje prečita naše notice in članke, preden nas napada, drugače se bode še mnogokrat usedel škofovemu listu in njegovem Štefetu.

Smovčev očka v luknjo! Oč Smovča, župan občine Medvode, je tako dolgo včikal svoj dolgi nos povsodi tam, kjer ga ni prav nič brigalo, in povsod iskal, da je naposled le našel, namreč luknjo. Na vse močne načine se je trudil, kako bi mogel kakemu liberalcu kaj škodovati, a je nazadnje le oča Smovča v luknjo padel. Ni dolgo tega, kar je bil obsojen v tritedenski zapor poostren s tem, da bo s praznim trebuhom v temni celeti in na trdem ležišču svoje pokrevljane kosti poravnal in premišljeval svoje grehe. To kazan je ravnotkar moral nastopiti, in se toraj nahaja sedaj v zaporu. A že se sliši, da je oča Smovča že zopet v preiskavi radi hudo delstva goljufije. Strašno! To je župan! To je torej tisti poštenjakovič, katerega bi škof Bonaventura najraje v deveta nebesa povzdignil! To je tisti mož, katerega je škof Jeglič v tekočem letu večkrat osebno v njegovih obiskaval in se že njim tam razgovarjal. To je torej tisti poštenjak, ki je celo leto nosil ljubljanskemu škofu najnesramnejše laži o župniku Bercetu in še o kom drugem. In temu binavskemu Smovcu škof Bonaventura vse verjame, kar se mu zlaže, samo ker je njegov podrepnik. Ni torej čuda, ako vera peša, ako se sam škof takih ljudi poslužuje, kateri kradejo, goljufajo, ter so vedno radi podobnih dejalikov v zaporu. Torej taki možje naj nam županujejo? O nikdar več! Oča Smovča, odklonil Vam je za vedno. To je torej tisti vzor župana, o katerem je pisal škofski list, naj bi si ga drugi župani vseli za zgled. No, ako bi se drugi po Smovčevi metodi ravnali, tako bi bili vsi zapori samo z žu-

pani prenapolnjeni. Radovedni smo, ali bo sedaj škof Bonaventura šel Smovčevega očeta obiskat v škofjeloške zapore ali ne. Sedaj bi Smovčev brez dvoma potreboval tolažbe. Mogoče mu škof za praznike pošlje kako potico ter par štrukljev, katere sam tako rad je. Tako je Smovčev oče, pa nič drugače! Pod ključ ste morali. Vaše prošnje in pričožbe Vam niso nič pomagale. Vi ste drugim jamo kopali, pa ste sami notri padli. Tako se godil vsem svojeglavecem. Sedaj bi bilo zopet dobro, da bi imeli tri župane, da bi eden štore pokrival, eden v zaporu sedel, tretji pa naj bi seveda županstvo vodil, pa ne za nos, kakor znajo Smovčev očka.

Vzoren duhovnik. Iz Zgornjih Gorij pri Bledu se nam piše: V nedeljo dne 18. t. m. šel je neki 22letni fantič k običajnemu izprševanju, ki se je vršilo v dvorani Marijine družbe. Ko je le ta srečal na stopnicah neko Marijino devico, Johano z imenom, rekel ji je: »Jobana, pripravi nam potice, bom prišel gvišno ponje.« Te besede je slišalo tudi mlado popče Rudolf Cepuder, kaplan v Gorjah. Razjaren skoči ta proti fantu, ter mu lastnorčno priloži s svojo maziljeno roko 9 — reci devet — gorkih za tilnik. Svetujemo temu popčetu, da se v prihodnje izogiblje besedi, katere je rabil tudi napram drugim gorjanskim fantom, češ, da bo tudi te naklestil; — da se izogiblje enakih groženj, ker drugače se bode, ako se ne poboljša, nasprotno pripetilo. Sicer pa imamo zanimivega gradiva o kaplanu dovolj in kar za danes blagohotno zamolčimo, pride lahko kaj hitro v javnost, če se kaplan temeljito ne spremeni. — Napredni gorjanski fantje.

Zagorskemu županu na uvaževanje. Piše se nam iz Zagorja ob Savi: Kakor je »Slovenski Narod« že poročal, se je udrl nad Zagorsko železnično postajo plaz ter razrušil okrajno cesto, ki veže postajo s Trojanami in rudniško železnicijo. Če nastane zdaj hui nalin, se položaj poostri, ker bo lezla zemeljska plasti vedno naprej in bo promet z južno železnicou popolnoma prekinjen, čeprav je pot že nekoliko popravljena. Na tem mestu, kjer so kamnolomi za apno, se je tuji že pred leti večkrat uiril plaz. Tako leta 1881. ali 1882. Komisiji ogled je takrat dognal, da se je to zgodilo vsled streljanja in oblast je vsako nadaljnje delo na tem mestu ustavila. Po zneje se je delo zopet dovolilo, če se ne motimo pod pogojem, da jamči rudnik za vsako škodo. Politična oblast ima sedaj dolžnost, da skrbi za to, da se živahnji promot z južno železnicou ne pretrga in da ukrene, da plačajo le krivci davčne naklade, ki jih je provzročila ta nezgoda. Tudi naš župan gospod Mihelčič ima blizu tam svoj kamnolom. In ta kamnolom je bil tudi deloma vzrok temu in prejšnjim plazom, ker se v njem jako mnogo strelja in pravzroča vedno pretresanje zemeljskih plasti. Usojam se župana Mihelčiča vprašati: boste li storili svojo dolžnost in poskrbeli, da se zadeva po večdakih pravično preišče in da se nalože nastali stroški le krivcem, med katerimi ste tudi Vi. Ker ste zelo bogati in imate toliko denarja, da pomagate celo Celjanom mline zidati, upame, da boste tudi v Zagorju cdprli mošnjiček ter posetno pomagali pokriti nastale stroške in jih ne skušati valiti na neudeležene davkopladevalec. Po našem skromnem mnenju je dolžnost župana se v prvi vrsti zanimati za podrtu strugo Medije, razrešeno cesto, oviran promet itd. potem šele za »šulvereinska božidana drevesca«. — Pa saj se še vidimo. Ta čas pa »Hil-

Slovenčina jim mrzi. V vsaki škofijski izide vsko leto poseben imenik duhovnikov. Ljubljanski škofijski ordinarijat izdaja ta katalog iz ozirov na slovenski značaj dežele v latinskom jeziku, m. riborski škofijski ordinarijat pa v nemškem jeziku.

Važna odredba. Iz zadnje številke »Ljubljanskega Šofiskega lista« posnemamo sledede vrstice: Sv. oče Pij X. jako žele, da se molitvam, katere so po sv. maši zapo-

vedali pokojni papež Leon XIII., doda še klic: Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas! — Ako se ta klic molitvam po sv. maši že zapovedanim doda trikrat, podele sv. oče duhovniku in vernikom odpustka sedem let in sedem kvadratov. Za to igro je porabljena ideja znane originalne povesti Levstikove, pripovedke o Petru Klepcu in pri nekatere druge narodne pravljice slovenske in jugoslovenske. Brez dvoma se z novo to narodno igro obogati reportor slovenskega gledališča, ker je povsem opravičeno nadejati se, da bode imela igra velik uspeh. Odbor je takoj sklenil »Martina Krpana« uprizoriti še v tekuči sezoni ter so se uloge že razdelile. Če bodo potrebe dekoracije in novi kostumi pravočasno gotovi, pride »Krpan« še v prvi polovici januarja na slovenski oder.

Imenovanje. Poštni official v Gradcu Štefan Poljanec je imenovan za višjega officiala.

Nevarno obolenje je starosta istrijskih rodoljubov in veterjan hrvatskega preporoda v Istri, dr. Vitezović, bivši državni in deželni poslanec. Dr. Vitezović je bil vzelic svoji visoki status do zadnjega čila in zdrav na duhu in na telesu ter je z največjo pazljivostjo zasledoval vse pojave javnega življenja.

Narodna čitalnica v Ljubljani vabi svoje člane k rednemu očnemu zboru, kateri bodo dne 28 decembra t. l. ob 8 uri zvezder v čitalnični dvorani »Narodnega doma« s sledečim sporedom: Poročilo tajnika, poročilo blagajnika, volitev preglednikov računov, volitev odbora in služljnosti.

Akademija. Dne 26. t. m. na sv. Stefana dan bode na Jesenicah ob 8. uri zvezder v sokolski dvorani (pri Ferjanu) dr. Konrad Vodusek govoril: »O narodnosti«.

Ciklus ljudskih predavanj, ki jih priredi akad. fer. društvo »Prosveta« začetkom januarja v »Mestnem domu«, bodo sestajal iz štirih predavanj. V prvem predavanju bo g. predavatelj phil. P. Grošelj objasnil postanek vesoljstva; v drugem predavanju pride izključno na našo zemljo in slika njeno prazgodovino; tretje predavanje se bo počelo z bodočnostjo naše zemlje in razmotrivalo konec našega sveta in vesoljstva; zadnje predavanje bo pojasnilo tajnostne lastnosti nove prvine radija in čudopolnih novih žarkov.

Glasbena Matica. Prihodnji veliki koncert »Glasbene Matice« bo v nedeljo, dne 8. januarja 1905 zvezder ob 8. uri v veliki dvorani »Narodnega doma«.

Prireditve. »Glasbene Matice« v pustni seziji 1905 bodo razven velikga koncerta dne 8. januarja še naslednje dni: 15. januarja II. zabavni večer pevskega zboru, 11. sredočna običajna ples »Glasbene Matice«, 4. marca III. zabavni večer pevskega zboru in sicer vsakokrat v veliki zgornji dvorani »Narodnega doma«.

Borilni klub ustanovi »Žensko telovadno društvo v Ljubljani«, ki skuša vedno razširiti možnosti svoj delokrog in stopiti zopet korak dalje. V klubu se bo ponovljalo borenje s fleureti po francoski metodi iz šole sedaj tu bivajočega borilnega učitelja g. A. p. Tschindra. Društvo vabi torej vse one p. n. dame, ki se žele udeležiti pouka v borej, naj se blagovolijo priglasiti do 20. januarja 1905 v Sokolovi telovadnici ob sredah in sobotah od 5—7 ure, kjer dobre načinjejo tudi nečlanice društva.

Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega oskrbo za bolne na pljučih. Kojo po novem letu vrši se seja podružnice, v kateri se bodo sklepalo o takojšnjem ustanovitvi pomožnega oskrbovališča zajetne (dispansaire antituberkuleux) v Ljubljani. Dotični referat je podružnični tajnik že dovršil. V isti seji se bodo določili, v katerih krajih naj podružnica tekom januarja in februarja 1905 priredi predavanje o jetki in nje obrambi.

Slov. trgovskega društva »Merkur« IV. redni občni zbor bodo v petek, dne 6. januarja 1905 (na sv. Treh kraljev dan) ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu«.

Za ples natakarjev in markerjev, ki se vrši dne 12. januarja 1905 so se omislila jako okusna, lepa in dragocena damska darila. Za ta ples je že sedaj veliko zanimala.

Slov. del. pevske društvo »Zvon« priredi »Silvestrov večer« v velikem salonu in gostilniških prostorih g. I. Pavška p. d. »pri Toneti« na Martinovi cesti št. 36. Vzpred: Petje, godba, tombola, žaljiva pošta in korjandoli-korzo. »Župan«, igra v 2 delih, spisal M. Vilhar ter žaljivi prizori. Ob 12. uri alegorija. Prosta zabava in ples. Vstopina za osebo 40 vin, otroci prosti. Začetek

točno ob pol 8. uri zvečer. K mnogo-
brojni udeležbi najavljuje vabi
odbor.

— **Božičica „Gospodinjske šole“**. Včeraj zvečer je priredil odbor „Gospodinjske šole“ svojim učen-
kam prelepo božičnico. Dekleta so sama napekla v večerni šoli cele grmade najboljšega peciva in kolačev, ki so bile potem že njimi včeraj obdarovane. Odboru se je zahvalila v zares lepih besedah ena izmed učenk, ki jih je ljubezni pozdravila društvena pred-
sednica g. dr. Kokaljeva. Nato so dekleta zapela dvoglasno in prav lepo par pesmi, na kar se je drevo pogasio in so se darila razdelila. Učenke so podarile v znak posebne hvaležnosti svoji učiteljici gd. Ravnikarjevi kako lep na-
mizni nastavek. Mi pa le želimo, da bi imela „Gospodinjska šola“ še mnogo, mnogo tako doveznih in inteligentnih učenk, kakor so sedanje, potem bo paž v polni meri lahko izvrševala stavljeno si nalogo in bo prinašal njen trud stotern sad.

— **Spoštno delavsko na-
predno-izobraževalno prav-
vovarstveno in podporno
društvo za Kranjsko v Ljubljani** priredi danes 24 decembra v restavraciji »Narodnega doma« svojo božično. Sposed: Božični mož z drescem, srečolov in prosta zabava. Začetek ob 9. uri zvečer, vstopina prosta.

— **Učiteljski dobrotniki.** Društvo za zgradbo učiteljskega konviktka je zapustil rajni Ivan Škrjanec, gostilničar, posestnik in občinski svetovalec v Ljubljani 500 kron, svojo knjižnico in lepo knjižnično omaro. Blag budi spomin vrlemu učiteljskemu prijatelju! Dalje so darovali društvu: g. Ivan Jebačin, trgovec ter lastnik »Prve jugoslovanske tovarne za kavine sorgate« v Ljubljani na račun pokroviteljine 50 K; učiteljsko društvo za ormoški okraj na račun po kroviteljine 50 K; g. Gustav Pirc, ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani 25 K; čestilci nadučitelja Jakoba Marna na Viču povodom njegove učiteljske 40letnice 23 kron 30 h; gospa Ivana Pečnik, gostilničarka in posestnica v Stožicah 20 K; g. Ivan Resman, načelnik žel. postaje v Ljubljani 20 K; omizje pri »Rožek v Ljubljani, 20 K; okr. posojilnica v Krškem 20 K; učiteljski prijatelji v Šmartnem pri Litiji 14 K; g. Alojzij Zajec, vinotreč in posestnik v Ščiki 10 K; g. Maksimilijan Pleteršnik, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani, 10 kron; g. Anton Globočnik pl. Sorodolski, c. kr. vladni svetnik na Dunaju 10 K; gospa Jerica Peršin, gostilničarka in posestnica na Rožniku 10 K; g. Janko Česnik, trgovec v Ljubljani 10 K; gosp. A. Šlamberger, c. kr. notar v Kanju, 10 K; g. Fran Suher, c. kr. uč. profesor v Ljubljani, 7 K; g. L. Mikusich, trgovec in posestnik v Ljubljani, 5 K; g. Iv. Hrast, tajnik »M stne hranilnice v Ljubljane, 5 K; g. Alojzij Pogačnik, gostilničar in posestnik v Ljubljani, 5 K; g. Fran Stare, sobni slikar in posestnik v Ljubljani, 5 K; gosp. Viktor Bežek, c. kr. uč. ravnatelj v Kopru, 3 K; g. Martin Petelin, c. kr. g. m. profesor v Ljubljani, 3 K; g. Valentin Golob, trgovec v Ljubljani, 2 K; g. Davoren Šinkovič, c. kr. g. m. prof v Ljubljani, 2 K; g. Dragotin Zupančič, posestnik v Ptiju, 2 K; gospa Marija Zupančič, posestnikova soproga v Ptiju 2 K; gosp. Ivan Petek, čefijal južne železnice v Ljubljani, 2 K; g. Ludovik Špilar, trgovec in posestnik v Š Ptetu, 2 K; g. Juraj Režek, učitelj v Ljubljani, je nabral povodom društvene desetičnice med učiteljskimi prijatelji 90 K. Živeli učiteljski dobrotniki! Da bi dobili ob božičnih praznikih in ob novem letu mnogo naslednikov!

— **Razpis nagrad za nove slovenske skladbe — moške in mešane zbole.** — Razna slovenska pevska društva si iskreno želijo novih, krepkih slovenskih zborov. Te svoje želje so izrazila pismeno upravnemu odboru »Zvezde slovenskih pevskih društev« in se je važnost in potreba takih novih zborov poudarjala tudi na letosnji skupščini »Zvezde slovenskih pevskih društev« v Ljubljani. — V želji, da podpira in pospešuje po svoji možnosti skladanje novih izvirnih slovenskih zborov, razpisuje »Glasbeni Matica« nagrade za nove slovenske izvirne, šene objavljene moške in mešane zbole v skupnem znesku 400 kron, in sicer 5 nagrad za moške zbole po 30, 30, 50, 60 in 80 K ter tri nagrade za mešane zbole po 40, 50 in 60 K. Partiture skladb, katere tekmujejo za razpisane nagrade, naj se pošljajo »Glasbeni Matica« v Ljubljani v zaprtem kuvertu z motom, pripisanim na partituri, brez skladateljevega imena najkasneje do 1. aprila 1905. Ime skladateljeve

naj bo zapisano le v priloženem zaptem pismu, na čigar kuvertu je zapisan isti od skladatelja izbrani moto. Doše skladbe bo ocenjevala v ta namestevljena jury. »Glasbena Matica« bo nagrajevale skladbe v tisku izdala in preidejo skladbe z izplačilom nagrade v njeno last. — Najbolj dobrodošli bodo novi, krepki, lepi slovenski zbori, ki so v slogu naših dosedanjih dobrih v priljubljenih zborov zloženi in ki niso pretežki, tako da jih pretežna večina slovenskih pevskih društev dostojno izvajati more. — Da se osigura absolutna nepristranost presojevalcev in odstrani vsak možni predoselek ali vpliv v sled znane pisave skladateljeve, se priporoča, da gospode skladatelji ne pošljajo lastnorčno pisanih partitur. V Ljubljani, meseca decembra 1904. Odbor »Glasbene Matice«.

— **Iz Litije** se nam piše: Pri zadnjem obč. seji ljubljanski je občinski svetnik Kozak interpeliral radi predbelega gramoza na Šentpetrski cesti. Ker bo tudi naš obč. svet kmalu imel sejo, prosimo vladuno, da bi kak odbornik interpeliral našega župana, zakaj imamo po našem trgu in zdaj že v drugič, posuto z debelim gramozom, bolje rečeno kamenjem iz kamnoloma, dočim se je prej vedno posipalo s savsko šuto. Uboga žival; da se županu njegova ne smili! Ubogi naš čevlj! Ce pa kdo misli, da je tak gramož kras trgu, se pa prav zelo moti.

— **Bralno-pevsko društvo „Triglav“ v Radovljici** priredi na Šestnajst včer v prostorih hotela »Bastek« v Radovljici veselico z dramatičnimi igrami »Plavaj ali uteči in «Vaški skopuh« sodelovanjem sl. domačega orkestra na lok, ter ples in prosto zabavo. Čisti dobrodek je namenjen društveni knjižnici.

— **Iz Žirov** se nam piše: Na

»Slovenčev« dopis z dne 17. t. m. št.

288 glede uravnave potoka Sore pri Žireh omenimo le toliko, da se bo cesta od Smrečja do Račevi Nove vasi pred izvrsila, kakor pa voda regulirala. Zatorej bi bilo bolje, da bi se »Slovenec« v take stvari ne vtikal, ker mu ni popolnoma nič znano in tudi ni nobenega »Slovenčevega« prijatelja pri tem.

— **Nemška slavnost v Brežicah.** V soboto so imeli brežški nemčurji zlat dan, namreč otvoritev nemškega doma »Zum Schwarzen Adler«. Ob pol tretji uri popoldne so pričakovali brezki mogočnež veliko število gostov, a vreme se jim ni zjasnilo; pripeljala sta se namreč dva voza z godci zagrebškega pešpolka, seveda sami Hrvatje in Čehi. Ko so jih nemškutarčki pozdravili, so vojaki molčali ali pa vsak v svojem maternem jeziku odgovorili; to je bil prvi poraz. Vojak je se pripeljal celih 6 gostov; to je bil še drugi škandal. Zanašali so se na prihodnji vlak, ki je pa pripeljal le 15 Velenemcev; skupaj se jih je tedaj navozilo 21! Lepo število, gospod »selkhardt«, dobro obiskana otvoritev pomeni lepo napredovanje »Pufsteina«. Ni res, gospod »njajčji baron«, le tako naprej! Izgnali so uboge vojake, Hrvate in Čehi, lačne in žejne na oder, ki je bil namazan v nemških barvah in jim predložili, kaj imajo svirati. Sreč je pokalo ubogim slovenskim vojakom, ko so morali svirati naigrje nemške pesmi. To je trajalo vso noč. Heilanja ni bilo ne konca ne kraja, akoravno je samo okoli trideset oseb vplilo. Drugi dan v nedeljo zjutraj so se odpravili vojaki na vozove, trduhi, lačni pa vendar veseli, da pridejo iz tega »svinjaka«. Ko posedejo na vozove, zbero v tem času brezki nemškutarčki vse svoje moči in iz dna grla izderejo »heil«. Zdaj je pa vojakom kri zavrela, niso se mogli več vzdržati; pozabili so, da so v vojaških sukneh — Slovan je Slovan — in začeli živžgati tako močno, da so jo odvijači grozno osramočeni nemčurji. Stisnili so rep med noge in pobegnili vsak v svoj kot. Taka je bila slavna otvoritev »Pufsteina«, dne 17. decembra 1904.

— **Boj z divjimi lovcemi.** Bazu Cvetkovcev je v noči 22. t. m. lovski osozni nemškega viteškega reda, Plohl, zatolit tri nezname može, ki so streljali menda na fazane. Žadel jih je zas edovati, toda tatinški lovec so streljali na svojega preganjalca ter ga je zrno zadelo v pljuča. Tudi Plohl je štirikat ustrelil za tatovi.

— **Županom v Kastvu** je bil novič soglasno izvoljen dosedanje mnogoletni in zasluzni župan gosp. Kazimir Jelušič.

— **Zadnje priprave za praznike.** Kakor smo že poročali, so si tatori za praznike »nabant« salo, med in kokoši, s čimer pa že niso bili zadovoljni. Včeraj so dobroživi zopet ukradli na Rimske ceste neki stranki 4 K vrednega kapuna. Ko je pa šel orčniški stražmester sinoči po Dovozni cesti, je zasačil neko žensko in moškega, ko sta kradla premog, ki je na kupih za skladidčem južne železnice. Moža je aretoval, ženska pa mu je ušla. Imela sta naloženega premoga že po 25 kg. Ker se mož ne bode grel na sveti včer doma, mu bodo dali pa v ta

veliki hiši gorko sobo. Za sveto noč so po tatori skrbeli tudi s tem, da so si nabavili božična drevesa. Sinoči so namreč ukradli posestniku Francetu Bevčetu z Glinic, ki prodaja božična drevesa na Kongresnem trgu, 7 smrek, vrednih 12 K. Policija pa bode skrbela, da bodeta tata obhajala sveti včer v zaporu, kjer jima boda prinesel »Kristkind« samo ričet. Tudi gospodu Kodeliju so tatori posekali na vrtu štiri smredice, sinoči so pa prišli zopet po druge, ki jih je pa »polmesec« prepolil. Mesar Ivan Paternoster je po ukrael včer neki mesarski pomoč ik dve prašičevi koži, vredni 14 K. Zassili so tatu, ko je kože božič.

— **V električni voz zadej.** Včeraj popoldne je pobral Maroltov hlapco Janez Vohan po mestu smeti in pustil svoja konja stati na Starem trgu pred hišo št. 21, on pa je šel po smeti v vežo. Med tem časom pa je pridral električni voz, katerega sta se konja splašila in priletele z vozom baš v njega. Potrgala sta obe prsni verigi in ker je voznik električni voz takoj ustavil, je preblilo oje pri vozu sprednjo špo in poškodovalo stojišče. Ko bi voznik ne bil voza takoj naglo ustavil, bi se bila pripetila gotovo večja nesreča, kajti oje bi šlo skozi šipo električnega voza najbrže v sredini, kjer so sedeli ljudje, ki bi se bili gotovo ponesrečili, tako se pa je samo pri vozu načrivalo 25 K škode.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 8 Črnogorov, nazaj pa je prišlo 15 Slovencev in Hrvatov. — Iz Hrušice je prišlo 70 Hrvatov, tja pa se jih je odpeljalo 25.

— **Najdena** je bila srebrna veřižica, vredna 4 K. — Najdena je bila branilnična knjižica kranjske hranilnice, glaseča se na manjšo vsoto denarja. Dobri se na magistratu.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske** od 11 do 17. decembra 1904. Število novorjencev 29 (= 40 20 %), mrtvorjenje 1, umrlih 18 (= 24 93 %), med njimi jih je umrlo na tifuzom 1, jetiko 3 vsled negode 2, za različnimi boleznimi 12. Med njimi so bili tujci 4 (= 22 2 %), iz zavodov 5 (= 17 7 %). Za infekciozni bolezni nimi so oboleli, in sicer za oščepami 2, za škarlatico 1, za ušenom 2, za trachomon 2 osebi.

— **Izkaz posredovalnega odsekha, »Slovenskega trgovskega društva Merkur«.** Iščejo se: 7 pomočnikov mešane stroke za deželo, 2 kontorista za Trst, 1 provizirski zastopnik za slovenske pokrajine v neki večji specerijski trgovini v Trstu, 2 učenca za deželo, 1 blagajničarka za deželo. — Službo iščejo: 11 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik manufaktурne stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 6 provizirski špecerijski in železniške stroke, 2 kontorista, 2 kontoristinji oziroma blagajničarki.

— **Hrvatske novice.** — Velike demonstracije so se pričetile v Gospicu proti velikemu županu p. Kraljeviću. Občinski zastop se je vsled tega razpustil in po mestu hodijo močne orožniške patrule.

— **Najnovejše novice.** — Nemški cesar — španski maršal Kralj A. Fonz je imenoval cesarja Viljema za maršala španske armade. — Dva vlačila sta trčala pri Eisenachu. Ubiti so štirje usluženci.

— **Veličkovič, glavni urednik »Opozicije«,** je zbežal iz Belgrada, ker se je bil častnik, ki jih je v svojem listu neprestano napadal zaradi lanske zarote. List je seveda nihal izhajati.

— **Morilka Klein** je takoj pri svojem prihodu iz Pariza na Dunaj izrekla željo, da bi rada prestopila h katoliški veri. Sedaj jo v katoliškem nauku poučuje duhovnik dež. sodišča Fuchs.

— **Po skušen roparski umor.** V Pragi je prišel v menjalnico Ed. Kiša neki mladenič menjan nekaj nemškega denarja. Medtem ko je Kiš denar menjaval, je potegnil mladenič revolver iz žepa, toda zgrabilo sta ga dva detektiva, ki sta bila v sobi skriti. Policija je namreč dobila anonimno pismo, da namerava nekdo Kiša umoriti in orpati. Prjeti jih je bilo 17 letni Schulz, trgovski vajenec v Pragi. Priznal je takoj, da je že pred petimi meseci sklenil Kiša ustreliti in orpati.

— **Smrt Syvetona.** Dr. Barnay, Syvetonov svak, se je ponudil preiskovalnemu sodniku, da hoče dokazati, da je bil Syveton umorjen. Sum leta na lastno ženo, ker je tudi njen prvi mož umrl na sumljiv način. — **Japonska in evropska kultura.** Vojni poročevalce Gaedke, nemški častnik, primerja v nekem članku kulturo običajno vojujočih narodov ter piše: Recimo, da nas Japonci v bodoče v

kaki panogi človeškega znanja preko-sijo, kot učitelji in razširjevalci te znanosti bi nikoli ne nastopili. Pri nas sezna ves svet v najkrajšem času o vsaki iznajdbi in vsakem odkritju in izumstvu, ker skrbijo za to knjige in časopisi. Kdo pa zna brati japonske knjige? Niti stotina tujev, ki žive že dolgo časa na Japonskem. Ako pravijo Japonci, da se vojskujejo za razširjanje civilizacije, se jim mora Evropejci poslovilovali posmehovati, ako misijo s civilizacijo še koga drugega osrečiti kakor pa Mongole. Rusija je in ostane evropski, civilizovan narod, kojega mišljeno in čustvovanje lahko razumemo, kojega pridobivite so skupna last celega sveta. Noben Evropejec, najmanj še Anglež, ki je kdaj živel na Japonskem, ne bo prispel tako daleč, da bi se polnomoma uživel v čuvstveni svet Japonca, da bi žnjim simpatizoval ali se še celo spoprijateljil. Ta nasprotstva bodo vedno ostala, in to je za nas Nemongolce takozvana rumena nevarnost.

— **Ljubeznični svak.** Iz Pariža se poroča: Valed obavde grofa Pavla de Gente, ki polica uvedla sodno iskanje grofove materje, 55-letne bolehone dame. Našli so jo v nekem hotelu, kjer je je imel liki jetnika zaprt v sobi njen svak. Vsaj sin zaprete dame je obtožil svojega strica da jo je imel zaprta, da ji izsilil oporočno, ker ima dama več milijonov ter bo v kratkem podedovala še šest milijonov. In policija je res dobila bolehno grofico v hotelu, iz katerega se ni smela do tedaj odstraniti. Ljubeznični svak je v preiskavi.

— **Grofica Montignoso.** V Lipskem pri svojem pravem zastopniku dr. Zehmeju je bila grofica le nekaj ur, potem pa se je odpeljala v Florencijo. Vdala se je dokazovanju, da je treba stroke šele pripraviti za sestanek z materjo, na katero so že pozabili, ker je ravno dve leti niso videli. V Lipskem je pred kolodvorm tudi čakala velika množica, ki je grofico navdušeno pozdravljala. Neka dama je počutila roko ter jo vprašala za zdravje. Grofica je odgovorila, da jo je bolestno zadelo, ker so jo iz Draždan odpravili, ne da bi se bila izpolnila njenega želja, videti svoje otroke; zelo pa jo je razveselila naklonjenost šakega prebivalstva, ki ga nad vse ljubi; upa, da se bo smela kmalu zopet vrneti na Saško. — Policijski uradniki so včas stražili vilko, v kateri je grofica stanovala, da ne pride nihče k njej ter da kontrolira, ali bo res odpovedala na jug. — Sprejela pa je grofica vili dopisnika lista »Zeit«. Grofica je izjavila: »Ne veste, koliko ljubezni in priravenosti so mi obranili Sasi. Vrnila se bom. Pomislite, v Draždanih me je odvedla policija iz palače. Toda vendar še pridev. Potem je dala dopisniku v njegovi so-progi krasnih svežih nagnjnov. — Kralj je naročil dr. Körnerju, da se posvetuje z zastopnikom grofice, dr. Zehmem. Grofici se je baje zagotovilo, da bo prihodje poletje videla svoje otroke v kraju, ki ga kralj določi. Odkar je kralj zasedel prestol, se je lotila grofice duševna otožnost.

Nj. slastne Švicarska mlečna čokolada

Dobiva se povsod!
J. BUZZOLINI
delikatesna trgovina
v Ljubljani.

3658 - 17

Želi se kupiti že obrabljenja
tamburaška godala.

Ponudbe naj se dopošljajo Alojziju
Jerše v Borovnici.

3652 - 2

Trgovskega
pomočnika
sprejme A. Sušnik v Ljubljani, Za-
loška cesta.

3785 - 1

Mlad trgovski pomočnik

popolnoma zanesljiv in pošten, želi
svojo službo s 1. januvarjem 1905
premeniti in sicer na Štajersko ali
Koroško.

3657 - 3

Naslov pove uprav. „Sl. N.“

Pekarija

se odda takoj v najem.

Kje — pove upravnštvo „Slov.
Naroda“. 3686 - 3

Prodajalka

začetnica z dežele, močna in poštena,
se sprejme v trgovino z mešanim blagom
pri J. Urbančič, Bač št. 55,
pri Knežaku.

3651 - 3

Izjava.

Jaz Tomaž Zabukovec, posestnik iz
Kruč št. 6 preklicujem in obžalujem raz-
žaljive in neutemeljene besede, katere sem
govoril sredi septembra t. l. v Žužekvi go-
stilni na Turjaku o gospodu župniku Fran-
čišku Krumpastemu od Sv. Gregorja in se
mu zahvaljujem, da je odstopil od dotedne
kaženske ovadbe zoper mene.

3789

Vel. Lašče, dne 22. decembra 1904.

Tomaž Zabukovec l. r.

Duhovito in okusno darilo

vsakomur dobrodošlo, je steklenica rast-
linskega likerja ali grenčice „FLORIAN“
fine kakovosti za okrepitev želodeca!
Dobi se v steklenicah po 1, 1/2, 1/4 litra
v rastlinski destilaciji „FLORIAN“
(tvrdka Edmund Kavčič v Ljubljani)
in v drugih prodajalnah. 6 - 294

Pazite na ime „FLORIAN“.

Cudovita novost!

325 komadov za 2 gld.

Krasna ura z lepo veržico, točno
idoča, za katero se daje dveletna garan-
cija; zelo lepa laterna magica s 25
krasnimi podobami, zelo zabavna; 1 zelo
legantna broža najnovejše oblike, 1 lepa
kravatna igla s simili brijantom, 1 krasen
kolje iz orient. biserov, s patent. zaklepom,
najmodernejši nakit za dame, 1 fin
usnjati mošnjček, jako elegantni na-
stavek za smotre z jantarjem 1 gar-
nitura, ff. double-clath manšetnih in
srajčnih gumbov s patent. zaklepom,
1 ff. niklast zepni nožek, 1 ff. toaletno
zrcalo, belg. steklo v etui, 20 predmetov
za dopisovanje in še 200 raznih
komadov, vse, kar se potrebuje hiši,
zaston. Krasna 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja
proti poštnemu povzetju za 2 gld. raz-
pošiljalnica.

S. Kohane, Krakow
št. 223.

Ako ne ugaia, se denar vrne. 3717

Mnogo priznalnih pise n.

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje

Prisnana najboljša posredrena.
NAJLEPSE OBLIKE Kompletno
opravljene KASETE za NAMIZNO
ORODJE, SKLEDE, POSODE
za OMAGE, KAVNI in ČAJNI
SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI,
UMETNINE. 3318-7

Edine nadomestile za pravo srebro.

Specjalni predmeti za hotele, re-
stavracije in kavarne ter za pen-
sionce, menaže itd.

C. in kr. dvorni dobavitelji

CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I. O PERNRING 5
(HEINRICHSHOF).

Ilustrirani cenovnik zaston.

Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.

Za jamstvo pristnosti posiljati vel. lastek po-
log slojčev tvorničko iznanku in polno imo
CHRISTOFLE.

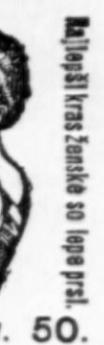
Pasti za podgane, dihurje, krte, miši itd.
patentirani najnovejši ameriški sistem
prodaja in razpoložila trgovina 3653 - 17
STREL v Mokronogu, Dolenjska.
Presenečeni uspeh lova se garantira. Gene jako nizke.

„Käthe“-voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v doseglo prekrasnih prsi in edino
po svojem presenetljivem učinku. „Käthe-voda za
prsi se rabi le na zunaj, je toraj primerna za vsakršno
konstitucijo ter je docela vegetabilna in zajamčeno neškodljiva. Steklonica stane 4 gld., poskusna steklenica pa
2 gld. 50 kr. z navodilom o uporabi vred. — Razpoložila
diskretno in pod povzetjem 3104 - 9

gospa KÄTHE MENZEL

Dunaj, 18. okr., Schulgasse š ev. 3., I. nadstropje, vrata stev. 50.

Urad je v Ljubljani.

Privatna plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

Dovoljujem si visokočastitemu p. n. občinstvu naznanjati, da otvorim z novim
letom nov tečaj za odrasle, in sicer samo za začetnike.
Strokovni kurzi za dame in gospode in boljših redovin se
vsak ponedeljek ob 8. In vsak petek ob pol 8. zvečer, kjer se ponu-
dejo najmodernejši plesti.

Poseben pouk za otroke in mladencne.

Posebne ure vsak čas dneva za privatne družbe v dvorani in v privatnih hišah.
Prijave in vpisovanja vsak dan od 3. do 5. ure popoldne v

hotelu „pri Slonu“, soba št. 73.

Z odličnim spoštovanjem

Giulio Morterra, plesni učitelj.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripravljeno izvrstan **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
ddipse glodne tlakovne in odprne trdote **daleč nadkrijujoči** dobroti, kakor
tudi svoje priznano izvrstan **apno**.

Priprečila in spričevala

raznih uradov in najsvovitejših tvrdk so na razpolaga.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

3018 - 11

Originalni

SINGER

Šivalni stroji.

SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.

V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 365 26

**Dežničke za dame
in gospode**

→ priporoča v največji izbiri →

Ernest Sark

na ogla Židovskih ulic in Dvorskoga trga.

3360 - 6

Uabilo

elitnemu plesnemu venčku
natakarjev in markerjev
v Ljubljani

ki se vrši

v četrtek, dne 12. januarja 1905

v dvorani restavracije Eder (Kazina).

Popolna godba na lok c. in kr. pešpolka Leopold II.
kralj Belgijev řt. 27.

Začetek ob 9. uri. Ustopnina 2 H.

ODROR.

Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene.

Pojasnila in dopise se prosi pošiljati na blagajniku odbora,
gosp. Jeanu Sprinzu v hotel „Pri Slonu“.

Po visoki kralj. dežem. vladi proglašena za zdravilno
rudniško vodo

Apatovačka kiselica

naravna alkalsko-muriatsko-litajska slatina, bogata ogljikove kislino

izvrstna kristalno čista namizna voda.

Glasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej slati-
ni najbolj uspeh pri vseh boleznih prebavnih orga-
nov in požršnika, trganju in revmi, pri žledčinem,
pijučem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri zlati
žili, pri oblistnih in boleznih v mohurju, pri kamenu,
pri siadkorni bolezni, zrnath in oteklih jetrih, gorečici
in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in
nenakrijujočo sredstvo, pri spolnih in mnogih drugih
ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig,
c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Odkrita na mnogih stroških razstavah s 15 zlatimi vitezinami.

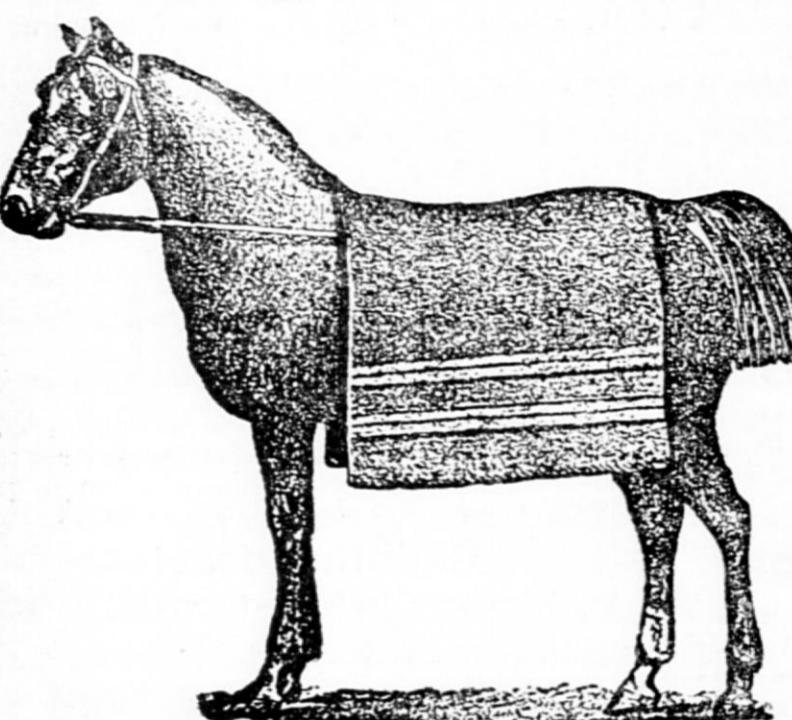
Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice

Zagreb, Ilica št. 17. 487 - 90

Dobiva se po vseh lekarjih, drogerjih, restava-
rijah in gostinah.

Zastopnik na Kranjsko: C. MENARDI v Ljubljani.

Konjski koci čudovito ceno!

Konjski koci

180 cm dolgi, 125 cm široki.

Koci za trpež

sivorjavi z 2 pisan. bordurama
komad gld. 1:50
par . 2:90

Koci za izvoščke

iz najboljše umet. volne zlati-
rumeni z vlastitim robom
komad gld. 2:75
par . 5:25

I. posteljni koci

komad gld. 1:90.

Koci iz imitirane vel-
blodje dlake

komad gld. 2:75.

Pošilja le po povzetju ali se
denar naprej pošilje

razpošiljalnica RUDOLF WALDEK na Dunaju XII,
Grünberggasse 12 - c. 3504

IVAN SCHINDLER, Dunaj III./., Erdbergstr. 12
pošilja že veliko let dobro
znane stroje vsake vrste za
poljedeljstvo itd.

kakor: milne za sadje in grozdje, stiskalnice
za škropilnice, poljsko orodje,
stiskalnice za seno, mlatilnice, viti, trijerje,
čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-
rezilice, stroje za rezanje repe, milne za go-
lanje, kotle za kuhanje kloje, sesalke za
vodnjake in gnojnico, vodovode, svinčene
cevi, železne cevi itd.

od sedaj po zopet izdatno

1781 - 15 znižanih cenah

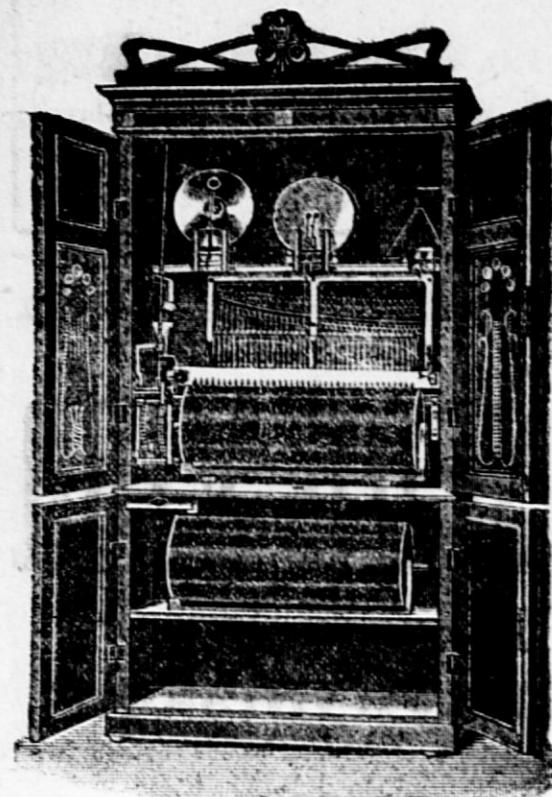
ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene
pipe, sesalke za vino, gumilje in konopljene
cevi, gumilje ploče, stroji za točenje plva,
skrinje za led, stroji za sladoled, priprave za
izdelovanje sodavcev in penečih vin, miln za
dišave, kavo itd., stroji za izdelovanje klobas,
tehnicne za živilno, tehnicne na drog, stebarske
tehnicne, namizne tehnicne, decimalne tehnicne,
želesno pohištvo, železne bleščajne, šivalne stroje
vseh sestav, orodje in stroji vseh vrst za klju-
čavnarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje,

vse pod dolegletnim jamstvom po
najugodnejših plačilnih pogojih

tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami
brezplačno in poštrne prosto

Novost brez konkurenčnosti!!

Samoigralni 3500-4 piano koncertni orchestrijon

Nepresezen po učinku. Izreden efekt. Živahnna klavirska glasba. — Prekrasna, natanca plesna glasba. Nadomestilo za 6 godcev.

Kadar se ne rabi plesne glasbe, se boben, cinele in dr. z neko pripravo takoj lahko odstavi in orchestrijon igra kakor klavir. Ugodni plačilni pogoji. Uspešna na ložitev danarja za gostilničarje in kavarnarje. Igra vse komade. Velja z dvema valjcema, ki igra vsak 8 komadov, z utežjo in pripravo za spuščanje denarja gl. 450. —

Prospekti zastonj in franko.

Tovarniška zaloga:
S. ZANGL, Dunaj IV,
Favoritenplatz štev. 2.

Trgovski pomočnik

spreten prodajalec modne in manufakturne stroke dobro vajen, dobro več pisarniškega dela, hrvatskega in nemškega jezika zmožen, dobi dobro in trajno mesto.

Ponudbe z navedbami plače in s fotografijo na naslov Fr. Bendeković v Karlovcu.

3636 2

1870 Ustanovljeno 1870
Trgovina s perilom in modnim blagom

C. J. HAMANN

na Mestnem trgu štev. 8

priporoča naslednje predmete:

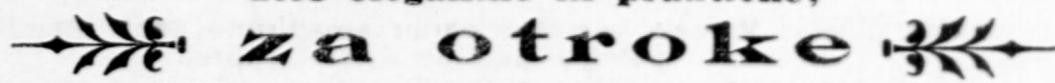
2974-12

vezenine in pletenine

kakor joplje, hlače, moške in ženske nogavice, telesne pasove, ogrevalce za meča in zapesti itd. itd.

telovnike za dame in deklice

zelo elegantne in praktične;

plaščke, mufe, čeveljčke, kapice, rokavice itd.

Za pošteno postrežbo jamči firma

C. J. HAMANN

dobavitelj perlic in kr. Visokosti, raznih častniških uniformiranih zavodov itd.

Najcenejša pot za zdaj!!

Red Star Line
dečja zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen Hitra in varna vožnja
z moderno opravijo
nemškimi
brzoparniki
te sohne
države pri
posteni in
smežni po-
strežbi. Natancen
zanesljiv ponik in
večavnih listek po

Philadelphia

100 gld. za železnico
in barke
dobite v 978-32

Koledvorskih ulicah št. 41
od južnega kolodvora na desno.
Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

Antwerpen
New York

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parni — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka osem dni. To je pribito. Vludnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Denar

vsekemu, v vsakem znesku, proti malim obrestim,

brez poroka in brez intabulacije

se ne dobi nikjer, ampak če hočete dobro in ceno
jesti in piti, potrudite se v

A. Razbergerjevo restavracijo

v Ljubljani, sv. Petra nasip št. 37,
poleg jubilejnega mostu.

Samo pristna naravna vina iz Dolenjske, Štajerske
in Žrvaške. Viua v steklenicah, peneta vina, šampanj. Žini dunajski pelinkovec.

Puntigamsko salensko marčno pivo,
vsaki dan okusno pripravljeni zajtrk, kosilo in večerja na izbiro. Mrzla in gorka kuhinja ob vsakem času. Žini zajterkovani goveji

*** go až samo 12 vinarjev. ***

Lepi prijazni prostori. * * Za družbe oddeljene sobe.

Tukajšnji in vnanji časopisi na razpolago.

Ke sem si naklonjenost slavnega občinstva v svih prejšnjih prostorih, najzadnje v restavraciji Jurij Auerjevih dedičev „pri Belem k nječku“ z trudem pridobil, prosim tem bolj za isto, ker mi je sedaj res močje vse častitev goste postreži le z dobrim pivom in vinom, s slastno jedjo in točno posrežbo. Priporočam se za pravidev skupn h obedov, godovnih gostovanj, ženitovanj in drugih razveseljvanj. Za preganjanje mačkov in drugih tacih zverin bodem imel posebne prostore.

Priporočajo se bilježim z odločnim spoštovanjem

A. Razberger, restavrater.

3386-10

Tovarna pečij

ustanovljena 1. 1888.

Zeložnik
Zvezke
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana

Trnovo X Opferska cesta X
Veliki stradon št. 9

priporoča vsem stavni podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših presenih in poljubno barvanih do najpriprostejših prstenih pečij

različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, gotike, secesion itd. kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki brezplačno in poštnino prosto. 12

V odpomoč pomankanju krme! =

Stroji za pripravljanje krme.

Rezalni stroji za rezanico s patentovanim vrtilnim krožnim mazilnikom z lahkim tokom, prihrani se 40% moči

Rezalniki za repo in krompir.

Mlini za drobljenje in mečkanje.

Parilniki za živilsko klapo.

Prenosni štedilniki za kotle z omajliranim ali neomajliranim vložnim kotli stojeci ali prevozni, za kuhanje in parjenje živilske klapo, krompirja za mnoge pojedelske in gospodarske namene itd dalje kuruzni robkalniki.

Čistilnice za žito, trijerji za sortiranje, stiskalnice za seno in slamo, mlatičnice, vitli (geplji), jekleni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „AGRICOLA“ (Schubrad-System) se takolahko ravna, ni treba menjati koles, za vsako vrsto semenja, za bregovita in ravna tla.

Samodeljujoče patentovane prenosne ali vozne škopilnice za uničevanje grint, sadnih in hmeljskih škodljivcev, za zatiranje peronospore itd.

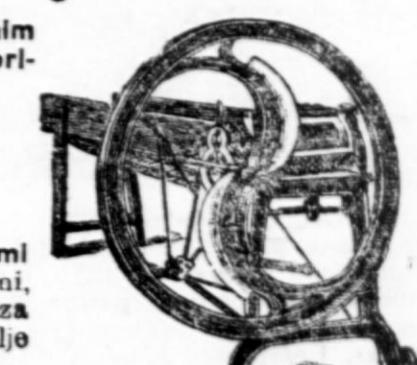
Izdelenje in dobavljanje jih v najnovejši odlikovani konstrukciji

PH. MAYFARTH & CO.

tovarne za pojedelske stroje, železolivarne in parne finež

DUNAJ II/1, Taborstrasse 71.

Ilustrirani katalogi gratis in franko.

Zastopniki in prekupci se lăajo

Talanda cejlonski čaj.

Velefina znamka.

,SLAVIJA'
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217.694-46 K. Izplačano odškodnine in kapitalje: 78,324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsekoži slovensko narodno upravo.
Vs. pojasmila dajo:
Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsek član ima po pretekli petih letih pravico do dividende.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.
Ljubljana J. KEBER Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9
priporoča svojo tovarniško zalogu

suknega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.
3437-9

Poleg tega dovolim mojim cenj. odjemalcem pri odknpu
čez 10 kron 5% popusta.

Potrebščine za krojače in šivilje. *

Št. 15.723. 3674-2

Objava.

Na stavbišču, ležečem med obstoječo domobransko vojašnico in med Poljansko cesto bo zgraditi

razširjalne stavbe

za imenovanje vojašnico.

Od teh, te zgradbe se tičočih del in dobav in sicer:

1.) težaška in zidarska dela v znesku	370-490 K
2.) kamnoseška dela v znesku	14-910 "
3.) tesarska dela v znesku	60-520 "
4.) napravo strešnega krova iz škrilj-etermita v znesku	15 639 "
5.) napravo strešnega krova iz zarezne opeke v znesku	1-476 "
6.) dobavo konstrukcijskega železja v znesku	86 555 "
7.) kleparska dela v znesku	16 459 "

bo oddal deželni odbor potom javne konkurence, in je tozadevne ponudbe predložiti istemu do

21. januvarja 1905, 12 ure opoldne.

Vsa podrobna, na ponudbo, oddajo in izvršitev del nanašajoča se določila, opise in izkaz o posameznih delih ter načrte si morejo interesenti ogledati med navadnimi uradnimi urami v deželnem stavbnem uradu, deželni dvorec, II. nadstropje, odnosno si jih nabaviti proti povračilu tiskovnih stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 15. decembra 1904.

RIESSNER JEVE PEĆI

Priznano

prva znamka!

Po znamenitih patentih tehnično, kakor tudi higijenično

najidealnejši kuirilni sistem.

Originalni varstveni regulator.

Uravnava se lahko od stopinje do stopinje

Izlok plinov in eksplozije
popolnoma izključene.

Velika izbira po vseh cerah. Pazite natančno na ime „Riessner“ in ne puštite se premotiti k nakupu manj vrednih posnetkov.

Ernest Hammerschmidt nasledniki

MADILE, WUTSCHER & Ko.

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Za Božič in Novo leto

priporoča

3606-2

šampanjske znamke

Kleinischeg DERBY SEC

napravljen iz francoskih vin

Kleinischeg Goldmarke

napravljen iz tuzemskih vin.

J. BUZZOLINI v LJUBLJANI.

lšče se dacar

proti primerni plači. Vprašanja naj se posiljajo na Alojzija Šlapah na Vel. Luki, Dolenjsko.

3638-3

Uradnik
dobra moč, išče primerne službe kot knjigovodja v kaki tovarni ali kot tajnik, bodisi pri občini ali posojilnicu, ali v kaki pisarni.
3642-2
Ponudbe sprejema z naznanim platem „A“ poste restante Postojna.

**Dobro idoča
restavracija**
se da spretni osebi v zakup. 3712-2
Vljudne ponudbe pod „G. A.“
Ljubljana, poste restante.

**Več sto lepih, suhih
mecesnovih plohor**
proda po primerni ceni

Josip Fajdiga, trgovec z lesom
v Kamniku. 3566-5

**Naprodaj je
lepo posestvo**

ob državni cesti na Dolenjskem blizu kolodvora, enonadstropna hiša z 11 sobami, gospodarsko poslopje, 6 ha njiv, 2 ha travnikov, 9,5 ha gozda in 1 ha vinograda.

Natančneji naslov pove upravnaištvo „Slov. Naroda“. 3725-2

Dobro izgledanje

dosežete le z Demotogenom najboljšim, zdravniško priznanim živilom proti shajščaju, blednosti, slabokrvnosti; v 6 tednih 20 funtorov več teže. Damam prospeno bujnost.

Odlikan z 11 prvinimi darili, tudi Grand Prix v Parizu.

Prospekti franko.
Cena K 250 za 14 dni
Razpoložljivo: Balzar, Dunaj, ill. Hauptstrasse 50, tudi lekarnah in drogerijah. Zaloge v Ljubljani pri Antonu Kanču, drogerija v Selenburgovih ulicah.

3626-4
Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantnejše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Uradno dovoljena
najstarejša ljubljanska
že 15 let obstoječa
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 3783
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Potnina
tukaj. — Natančenje v pisarni. —
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.

Ravnokar je izšlo:

Anton Aškerc:

Primož Trubar

Zgodovinska epska pesnitev.

BROŠIRANO K 2.—
ELEG. VEZANO K 3.—

3704-3

Ig. pl. Kleinmayr
& Fed. Bamberg

ZALOZNA KNJIGARNA v LJUBLJANI.

Prepričajte se!

da je edina resnično rabljiva žepna svetilka le izboljšana električna žepna svetilka „Brazda“. Brez nepriravnega napolnjevanja s pasto ali s tekočinami, ki se ob daljši hranitvi skvarijo. Priznano Izvrstni izdelek, ki se je že prepogosto dobro obnese. Vse druge so le igrače in navlaka brez cene, ki je vključen svoje cenovnosti še predraga. Nevarnost je izključena! Novi se pripravno v žepu. Nedosežen vpliv z lučjo! Gorí prav dolgo! Neodvisno od vetrja in vremena! Kompl. žepna svetilka stane K 3— s povečano lečo K 4—. Dvojnata nadomestna baterija, ki garanti zadostuje za 3–4 mesece K 1—. — S povzetjem ali če se posluje denar naprej razposilja. 3579-3

Električna manufaktura „BRAZDA“
dobavitelj c. kr. državnih uradnikov. Odlikovana s srebrno ko-

lajno na razstavi na Dunaju 1904.

Dunaj V/2, Schönbrunnerstrasse 113/53.

Največja in najpomolnejša špecialna trgovina te stroke.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz vozognega reda.

Veljavno od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ausses Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovce vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovce vare, Karlova vare, Prago, direktivi voz I. in II. razred, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst Monakovo direktivi voz I. in II. razred). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Ausses, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktivi voz I. in II. razred). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktivi voz I. in II. razred), Francovce vare, Karlova vare, Heb, Marijine vare; Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob Jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovca, Monakovga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljak, Šmohor, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograd čez Klein-Reifing, iz Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Mar. varov, Heb, Francovce varov, Prago in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevinom časom v Ljubljani.

Novo!

Amerikanske avtomatične samobasalne puške na šibre sistem Browning.
Istotako imam veliko zaloga
puške in revolverje

najnovnejših sistemov po najnižjih cenah.

Se vladivo priporoča

Cenki na zahtevanje za
ston in poštne prosto.

FRAN ŠEVČIK
puškar, Židovske ulice 7.

Stanje vlog:
K 6,485,282'17

Kmetska posojilnica

Rez. zaklad:
K 98,238'41

ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po **4½%**
brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje
posojilnica sama za vložnike.

906-39

Posojila po 5% in po 5½%.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let
ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razen nedelj in praznikov vsak dan od
8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.

Telefon št. 185. Poštnega hranilnega urada št. 828.408.

Božične priložnostne cene!

Modna trgovina Ernest Sark

na oglu Židovskih ulic in Dvorskoga trga
nudi p. n. odjemalcem v največji izberi le najizbornejše kot

božična darila

po najnižjih cenah, in sicer:

Moires-Velour iz čiste svile

v vseh barvah za bluze po gld. —75

Blago iz čiste svile

črtašo, v vseh barvah za bluze po gld. —75

Blago iz čiste svile

črtašo, v vseh barvah za bluze po gld. —85

Blago iz čiste svile

črtašo in fasonirano, za bluze po gld. 1:12

Modni žameti

v vseh barvah, za bluze po gld. —70

Crep de chine

120 cm šir., za plese toalete po gld. —50

Crep de Chiffon

120 cm šir., za plese toalete po gld. —50

Valaissienes čipke

vstavki, broderije od 4 do 20 em široke, bele, creme, beure, ecer na meter po 15 in 10 kr.

Pozor!

Zaradi velike zaloge kužohovin
se bo ta predmet od sobote, dne
10. t. m. naprej prodajal po čudno znižanih cenah.
Naj nihče ne zamudi ugodne prilike, da si to ogleda.

Vsekdar špecialitete moške mode.

3570-5

Šunke

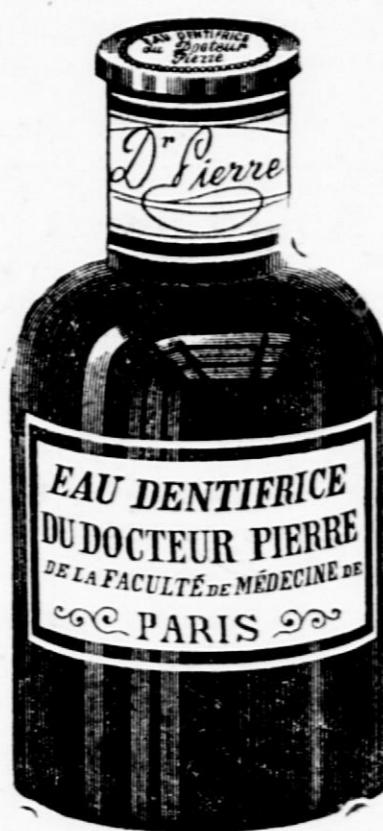
s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti
s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti
90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr.,
prešičevi jezik 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr.
glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame
80 kr., prave boljše 1 gld., iz Šunke 1 gld.
20 kr. Ogrske la salame 1 gld., 70 kr., sa-
lame à la ogrske trde 1 gld. 50 kr. kila
Velike klobase po 5 kr. — Posiljam le
dobro blago do 5 kil naprej proti povzetju

Janko Ev. Sirc v Kranju.

3381-27

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsed. 2921-23

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in bolj lahkna streha
kakor iz vseake druge vrste strešnih
opek iz ilovice. 2076-23

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

izdelovatelj cementnih

Glinice pri Ljubljani.

Najfinješa, najlahtnejša zdravilna vina

za otročnice, bolnike in prebolele,
odlična vina za
okrepčanje slabotnih.
Najboljše za bolne na
zelodou.

Najfinješa razmizna vina so

3388 6
grška vina
vinogradniške družbe „Achaia“ v Patrasu.

Glavne snamke: May-
rodaphne (trdca in slad-
ko), Ahajec (hel in ne sladek),
Bell Malomotjece (sladek).

Glavno
zastopanje za Avstro-Ogrsko:
C. J. Schrauth & Co.
Mauer pri Dunaju, Langeg. 1'

Zaloge v Ljubljani: Jos.
Mayr, lekarji; Peter Lausnik v Wolfovič
ulici; F. Kham, trgovina z delikatesami.

Jos. Petrič v Ljubljani

Sv. Martina cesta št. 20
tovarna papirnih izdelkov
in tovarniška zaloga papirja

priporoča:

Trgovske in kopirne knjige.
Trgovske ali uradne knjige

po posebnih načrtih s tiskom
ali brez tiska (izvršim v najkrajšem času)

Rubriciran papir in konto korente.

Kartonažo vsake vrste kakor
tudi vsa knjigoveška dela.

Pisemske zavitke
(koverte) in papirno konfekcijo.

Šolske zvezke
priznano najboljši fabrikat.

Največja zaloga vsako-
vrstnega papirja, lepenke
črnila, pečalnega voska,
svinčnikov, peres, gumič
i. t. d.

Trgovske in uradne tiskovine v najokus-
nejši opremi.

Cenilniki, vzorci, proračuni na zahtevo
poštnine prosti.

3382-2

Postrežba na solidnejša in najcenejša.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsekodaj takoj tiski: vizitnice, adresne karte, avise, cirkularje, uradna povabila, koverte, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl.	—70
90	—85
127	—120
140	—160
21	—2—

253 črk fl	2-40
354	3-
468	3-60
640	5-
809	6-

Dunaj I, Adlergasse 7
(telefon 12.179)

Neugajajoče se vzame nazaj.

J. LEWINSON, tovarna Štampilj in gumiljev tip, graverska dela.
Zastopnik se štejejo.

Zahvaljujte

cenovnik o vsakovrstnih stampijah. Najnovejši stroji za numeriranje, šablone, kleče za plombe, vžigalni pečati, pecatne mize z vzbodenim tiskom. Preše za vzboden tisk. Klišči po vsaki predlogi, moderni monogrami in zobiči za perilo, solidne izvršeni

in ODESA na Ruskem, Puškinskaja 16.

Cenovnik zastonj. 78-51

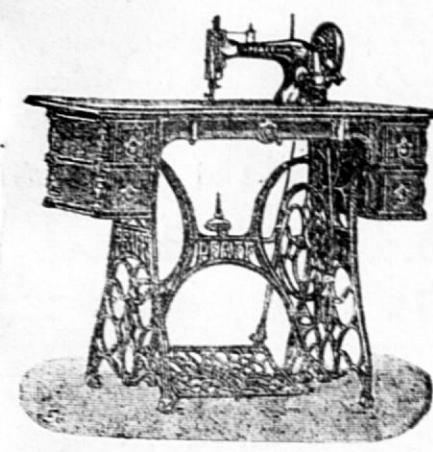
St. 40.690.

Hrasti naprodaj.

Podpisani mestni magistrat proda 40 hrastov, stoječih na mestni senožeti poleg kolezije in sprejema pismene ponudbe do 31. decembra 1904.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 15. decembra 1904.

Najlepše in praktično božično darilo

za gospodinje je nedvomno **PFAFFOV šivalni stroj**, kateri odgovarja z ozirom na mnogostransko uporabo in ličnost vsem zahtevam gospodinjstva.

PFAFFOV šivalni stroj

se izvršuje v različnih slogih sobnih oprav od najpreprostejše do najfinnejše izpeljave ter je kras slehernega stanovanja.

PFAFFovi stroji se za umetno vezenje izvrstno uporabljajo.

Bogata zalog pri: F. Tschinkelnu v Ljubljani, Šodnijske ulice štev. 4.

Cenjenim svojim ódjemalcem!

Spolne gospodarske razmere so v zvezi s krajevnimi okolščinami provzročile, da se je stanje trgovin

z manufakturnim, špecerijskim, železninskim, galanterijskim in papirnatim blagom

tekom časa znatno poslabšalo.

Z ozirom na to so trgovci vseh teh strok sklenili, da odslej svojim odjemalcem

popolnoma ustavijo običajna novoletna in vsa pod kakim drugim naslovom dana darila, ki presegajo vrednost 20 vinarjev bodisi v blagu, gotovini ali takozvanem konzumnem popustu, zato pa bodo darovali primerno vsoto

v dobrodelne namene.

Vsač trgovec se je zavezal z besedo in pod globo prvič **50 K.** v ponavljajočem slučaju do **500 K.** da se bode strogo držal v to svrho podpisanih sklepov.

To naznanjamо cenj. svojim odjemalcem v blagohotno uvaževanje.

V KRAJU, dne 1. decembra 1904.

Gabič Pavla	Krisper Rajmund
Crobath Fran	Likočar Josip
Dolenz Fran	Logar & Kalan
Žabiani Karel	Majdič Ivan
Florian Karel	Majdič Peter
Hlebš Ferdinand	Marenčič Marija
Kocmut Janko	Matičič Martin
Krenner Josip	Miklavčič Eng.
Kušlan Jernej	Omersa Fran

Perissini Jakob	Pirc M.
Polak Ferdinand	Puppo Karel
	Rant Albin
	Rooss R. & E.
	Sajovic Jerd.
	Slabe Fran
	Urbanc Željko.

Hamburg- Amerika

Iz Ljubljane

v New-York

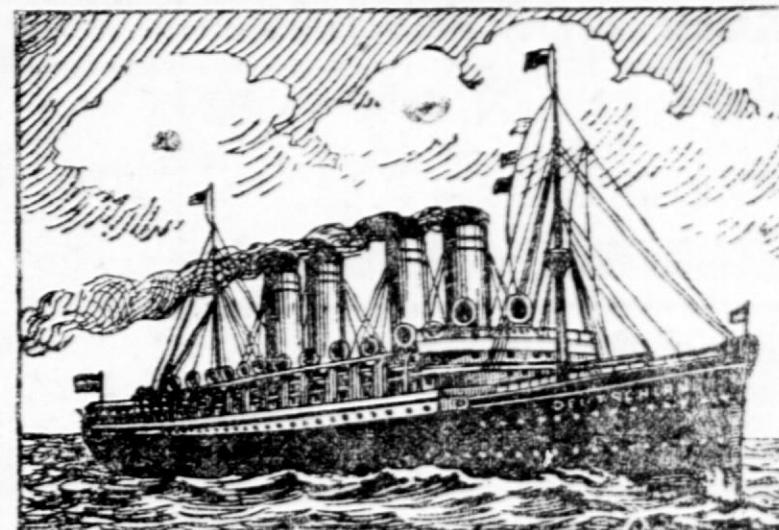
z dobro, prosto hrano.

Odhod iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu. 26.03.-16

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31 zraven Strange

Izvrstna sigurna vožnja z
brzoparniki samo 6 dni samo
Pojasnila se dajo povečkrat brezplačno.

Rudolf Kirbisch

slaščičar

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8
priporoča za Božič

bogato izbera strap, figur, bonbonier, košaric s sadjem, kandiranega in glaziranega sadja v škatljah, najfinnejših bonbonov, krhjaka, mandolata, strdenja, poprnjaka, najfinnejših in najcenejših obeskov za božiča drevesca iz španskih zvitkov, sladkorja, čokolade in kutilovega sira.

Najfinnejše čajno pecivo, pecivo za bolnike, viškoti k šampanjcu, kakao, čokolada, čaj, rum, najfinnejša dessertna vina in likerji, suhor, skladanec, karlovovalski oblati za Pischingerjeve torte itd.

Za praznike najfinnejše potice, pince, šarklje, vina iz c. kr. dvorne kleti (c. kr. dvorec na Dunaju).

Cenovniki na zahtevo.

Vse jestvine domač. izdelka.

Zunanja naročila točno.

MILJO

==== Izvrstne pralne moči. ===

Ceno, ker izdatno. ===

MONTE CHRISTO

Pazite na oblastveno zavarovani vtisk „MONTE CHRISTO“.

Naprodaj v vsaki konsumni zalogi ali pri vsakem večjem trgovcu.

1867-26

TVORNICA APOLONOVIH SVEČ in MILA na DUNAJU, VII. ===

Žigieniško
razpraševanje
stanovanj, tovar-
niških lokalitet itd.
Telefon štev. 155.

Vacuum Cleaner
Peter Matelić
zavod za snaženje stanovanj
Skofje ulice št. 14.
Ljubljana

**Preproge,
pohištvo**
se sprejema za sna-
ženje in shranjevanje.
Telefon štev. 155.

Gostilna

in prodajalna z mešanim blagom na dobrem kraju in dobro vpečani, se oddaste v najem ali prodaste.

Naslov pove upravnim "Slovenec".

3655-2

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-; belega, tako mehkega, skubljenega K 18-; K 24- snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36-. Pošila se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrniti poštih stroškov. 3427

Benedikt Sachsel, Lobeš 35. pošta Plzen na Češkem.

Kavarna

,lirija'

je vsako soboto in nedeljo in vsaki praznik celo noč odprta.

Fric Novak
kavarnar 3080-12
Kolodvorske ulice št. 22.

Klobuke

zadnjih novosti in vsake vrste

čepice

3532-4

dalje razno

moško

perilo

naramnike in najnovejše

kravate

priporoča po solidnih cenah

G. ČADEŽ

Stari trg 4

Ljubljana.

Ne zamudi nikdo ugodne prilike!

Dobra kuharica

je izšla spisala Minka Vasičeva je izšla
v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1200 receptov za pripravljanje najkušnejših jedi domače in tujne kuhine, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovniškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umetnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuhrskeh knjigah nenavaden opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuhrske knjige.

282-6

Nedosežno največja božična in novoletna razstava.

Zaradi opustitve različnega
papirnatega in galanterijskega blaga

kateri je v jako veliki zalogi, prodajam istega
po jako znižanih cenah.

Blago je razstavljeno v mojih prostorih in si ga lahko ogleda vsak, ne da bi bil primoran kaj kupiti.

Za obilen obisk se priporoča

FR. IGLIČ

trgovca s papirjem in galanterijskim blagom

LJUBLJANA. * Mestni trg štev. 11. * LJUBLJANA.

Nedosežno največja božična in novoletna razstava.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Uno je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi — Pere izvrstno.

Kdo hoče dobiti zares jamčeno pristno, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-12

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

